

bb.89. közlekedési zavart okozott a szélvihar

1/ms/gg/a/La

1974. szeptember 10.

kedden délután^a szélvihar a x. kerület bihari ut 4-es számú ház udvarán kidöntött egy magas nyárfát, amely ráesett a 13-as villamos vonalának egyik vezetéktartó oszlopára és súlyosan megrongálta a munkavezeték-tartó kart és a felső vezetéket. emiatt a 13-as villamos az üllői ut és a zalka máté tér közötti szakaszon 85 percre leállt. a hiba kijavításáig autóbuszokkal bonyolították le a forgalmat./mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb.70-es számú hír / a dán parlamenti delegáció keddi programja / második bekezdésének második mondatát /,,a fogadáson megjelent...személyisége./

k é r j ü k t ö r ö l n i !!!

/mti/

--

bb.90. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

a/La

1974. szeptember 10.

- 84. karikatura-kiállítás
- 85. allende nevét vette fel a tesco kollégiuma
- 86. időjárásjelentés
- 87. bukaresti nemzeti színház
- 88. képaukción
- 89. közlekedési zavart okozott a szélvihar
- 90. hírjegyzék

/mti/

--
- 58 -

- v é g e -

21.00/a

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeleteés szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: lakatos erzsébet

21⁰⁰ g

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb.1. naponta 225.000 köbméter víz csepelről

1/pr/tr/hi/a/hgy

1974. szeptember 11.

még az idén elkezdődhet szigetujfalu térségében az újabb csepel-szigeti vízmű építése - döntöttek a városházán. jól megalapozott számítások szerint budapestnek az ötödik ötéves terv végéig, 1980-ig naponta 300 000 köbméterrel több vízre lesz szüksége, beleértve a lakossági és az ipari igényeket is. tartósan meleg idő esetén a főváros napi víz-igényét már most is 1,1 millió köbméterre becsülik, s ha ezt a hatalmas mennyiséget cső helyett vasuti kocsikban juttatnák el a fogyasztókhöz, 1.100 darab 100 vagonos szerelvényt kellene naponként indítani, s e vonatok budapesttől varsóig érnének. az ellátáshoz szükséges vizet zömmel északról, a szentendrei sziget környékéről kapja a főváros, ez a vidék azonban már csak körülbelül napi 75 000 köbméteres víztartalékkal rendelkezik. a 300 000 köbméterből még hiányzó 225 000-et más, vízben gazdag területekről kell megszerezni. kutatófurások alapján ezt a vidéket szigetujfalu környékén találták meg.

az egész csepel-szigetet feltáró vizkutatást 1973-ban fejezték be, a furások, figyelőkutak és geofizikai mérések összevetéséből megállapították, hogy a sziget vízkészlete eléri a naponta kitermelhető 600-650 ezer köbmétert. csepelen - közelebbről szigetszentmiklóson - már két vízmű dolgozik, tisztítás nélkül felhasználható ivóvizet azonban ettől a településtől csak távolabb, szigetujfalunál lehet nyerni.
/folyt.köv./

- 1 -

g

bb.1./ naponta.....folyt./-a

jóllehet a szigetszentmiklóson működő 11-es számú vízmű 7 darabos csápos kutjának napi 40 000 köbméteres vízhozama javított valamit a déli kerületek vízellátásán, dél-buda ellátása még sem sorolható a legjobbak közé. a vízhiány a további nagyarányú lakásépítkezéseket is gátolja. a csepelen épülő új vízmű számottevően enyhít majd ezeken a gondokon, lehetővé teszi újabb lakótelepek felhuzását, a lakáskultúra minőségi változását. jellemző adat az urbanizáció diktálta víz-igények növekedésére: amíg egy félkomfortos lakásban naponta 120-150 liter vízfogyasztás jut egy főre, addig egy összkomfortos otthonban ez a mennyiség már a 400 litert is eléri.

a tervezett vízmű munkáihoz a közeljövőben hozzálátanak, s úgy számítják, hogy első ütemét 1977-ig megépítik. a 11 csápos kut és a 21 kilométernyi nagy átmérőjű vezeték első esztendőben még naponta ,, csak ,, 80 000 köbmétert ad - ez is belekerül több mint egymilliárd forintba, - a későbbi bővítésekkel együtt azonban 1980-ig meglesz a 225 000 köbméter./ mti/

--

bb.2. a rákóczi szabadságharc dokumentumai a vajai vagy ádám múzeumban - összegyűjtik a kuruc hagyományápolás adatait

vid/ká/a/hgy

1974. szeptember 11.

szép és nemes feladatra vállalkozott a vajai vagy ádám múzeum és baráti köre: az 1976. évi rákóczi jubileumra történő előkészület keretében összegyűjti és feldolgozza a kuruc hagyományápolás adatait és dokumentumait. a volt vagy várkastélyban működő intézmény, amely eddig is a rákóczi-szabadságharc korának bemutatását, a kuruc hagyományok ápolását tekintette fő feladatának, az évforduló alkalmából számba veszi: 1945 óta hány intézmény vagy szervezet vette fel rákóczi és a kuruc vezérek nevét, hol neveztek el róluk utcát, teret, parkot, mi befolyásolta a névválasztást, hogyan ápolják a névadók emlékét. összeírja a felszabadulás után állított szobrok, emlékművek, emléktáblák adatait.

a múzeum kéréssel fordult a tanácsokhoz, a rákóczi és a kuruc vezérek nevét viselő szervezetekhez, szervekhez, intézményekhez, hogy adatok, fényképek, dokumentumok közlésével, átadásával támogassák az egész országra kiterjedő vállalkozást. a gyűjtő munka és a feldolgozás már hónapok óta tart. /folyt.köv./

- 2 -

g

bb.2./ a rákóczi-szabadságharc.....folyt./-a

a bekiüldött adatokból, anyagokból máris következtetni lehet arra, hogy a kuruc hagyományok ápolása az elmúlt három évtizedben mélyült és erősödött az országban. ez idő alatt második rákóczi ferencről és a kuruc vezérekről négyszer annyi utcát, teret, parkot, stb. neveztek el, mint 1945. előtt. ez tükröződik abban is, hogy a termelészövetkezetek közül 104, az uttörőcsapatok közül 401, a középiskolák közül 17 viseli nevüket. bár a nyilvántartás még nem teljes, sok művelődési ház és egyéb intézmény választotta névadójául rákóczit és vezéreit. számos szobor, emlékmű, emléktábla van az országban. ezeket a névadók alakját csak korunk történelemszemlélete nyomán faragták kőbe, öntötték bronzba és vak bottyán is most került méltó helyére a képzőművészeti alkotások sorában. béri balogh ádámnak a dunántúli megyékben - főként vasban és vespéremben - több mint féltucat emléktáblát állítottak az elmúlt 30 évben.

a gyűjtés során a múzeum, jó néhány kuruc kori témájú könyvvel, rézkarccal, metszettel, olajnyomattal és egyéb tárggyal gyarapodott. horváth géza szobrászművész hagyatékából egy kisméretű gipsz rákóczi szobrot küldtek el vajára. jeles darabnak tekinthető az az emlékplakett is, amely az 1911. évi rákóczi emlékünnepekre készült. beküldője ezzel együtt eljuttatta az ünnepség díszes kiállítású nyomtatott meghívóját és műsorát is. több helyről érkezett szobrokról és emlékművekről, emléktáblákról készített fénykép. termelészövetkezeti al-

pi-
tő tagok küldtek feljegyzést, amelyben leírták a névválasztás indítékát, a névadás körülményeit, több termelészövetkezet pedig fényképekkel illusztrálta, miként ápokják a névadók emlékét.

különösen eleven a hagyományápolás a fiatalok körében. a rákóczi-ról és a kuruc vezérekről elnevezett középiskolák a névadója emlékét emlékünneppel, szoborkoszorúzással, vetélkedőkkel, irodalmi pályázattal, a hazai és határon túli emlékhelyekre vezetett kirándulásokkal, gyűjtemények készítésével, kiállítások rendezésével ápolják.

a múzeum legfőbb törekvése, hogy az 1976-os évfordulóra teljes képet adjon a rákóczi hagyományokról. /mti/

--

- 3 -

g

bb.3. az első félévben: 43.4 milliárd forint beruházásokra

1/sl/s/1e/a/la

1974. szeptember 11.

az állami fejlesztési bank most összesített adatai szerint a beruházások folyamata az idén tovább élénkült. az év első felében 43,4 milliárd forintot költöttek a népgazdaság szocialista szektorának fejlesztésére, 3 milliárddal többet, mint a múlt év azonos időszakában. így is elengedhetetlen, hogy a második félévben tovább gyorsuljanak a beruházások, mert az ideai terv a tavalyinál 10 milliárd forinttal nagyobb fejlesztéssel számol, amely túlhaladja majd a 118 milliárd forintot. a terv teljesítéséhez a második félévben 10 százalékkal nagyobb eredményt kell elérni, mint egy évvel korábban.

különösen az állami beruházásoknál kell erősíteni az ütemet, mert az első félévben főként a vállalati beruházások fokozódtak erőteljesen, az egyedi nagyberuházásokban azonban még sok a pótolni való. a vállalatok és szövetkezetek saját alapjaikból, állami hitel és állami támogatás felhasználásával az első félévben 13 százalékkal többet ruháztak be, mint tavaly ilyenkor, a munkálatok jelentős része a központi fejlesztési programokhoz kapcsolódik. az első félévben 24,4 milliárd forintot költöttek beruházásokra és ezzel éves tervüknek 40 százalékát teljesítették, szemben az 1973-as esztendő első félévével, amikor évi beruházási tervükből csak 36 százalék teljesült. így módon várható, hogy a vállalati és szövetkezeti beruházási programok az idén a tavalyinál teljesebben megvalósulnak. ezt elősegíti az is, hogy hitelkontingensük 24 százalékkal nagyobb a tavalyinál, összesen 19,7 milliárd forint, beleértve azt a 2,7 milliárd forintot is, amelyet a szocialista gépimportra vehetnek igénybe. az első félévben a vállalatok összesen 440 hitelkérelmet nyújtottak be, ez számszerűen 12, összegében pedig 39 százalékkal több, mint a múlt év első felében. az igényelt hitelek legnagyobb része a tőkés export fokozását, illetve az import megtakarítását célzó fejlesztéseket szolgálja, de számottevők az olyan beruházások is, amelyek a kommunális és közüzemi szolgáltatás fejlesztését teszik lehetővé. a bank csaknem kétszer annyi hitelt engedélyezett, mint egy évvel korábban.

/folyt.köv.

- 4 -

g

bb.3./ az első.....folyt./-a

az állami fejlesztési bank főként az egyedi nagyberuházások gyorsítására, mielőbbi befejezésére hívja fel a figyelmet. az idén 10 ilyen nagyberuházást kell befejezni: három nagyberuházás - az ajkai timföldgyár, a barátság ii. kőolajvezeték és a budapesti iv.számú házépítő kombinát - munkálatai már az első félévben csaknem befejeződtek, termelésüket megkezdték és csupán kisebb munkák vannak hátra. az orosházi sikküveggyár évi 9.6 millió négyzetméter kapacitású berendezéseit is üzembehelyezték az év közepén és az eddigi kedvező tapasztalatok alapján a termelés tervezett szintjével lehet számolni. a milliumi földalatti vasút meghosszabbítása, mint ismeretes, már tavaly megtörtént, néhány létesítmény és a járműtelep befejező munkái azonban az idei második félévre átnyulnak. ugyan csak már korábban üzembehelyezték a lábátlani vékonypapír gyárat, a beruházás azonban itt is folytatódott az idén az ipari szennyvíz elvezetésével és néhány más befejező munkával. a hódmezővásárhelyi burkolólapgyár próbatermelése ez év áprilisában kezdődött meg, a beruházás teljes befejezése az év végére várható, mivel a gyárhoz kapcsolódó albérlő-házat csak az év utolsó hónapjaiban tudják átadni. a magyar viscosa gyár poliakrilnitril-szál üzemé már a múlt év közepe óta termel, ez év februárjában a nitrogénellátó üzem is átadták, az egyik nagy kapacitású kazán szerelése azonban meglehetősen vontatottan halad, üzembehelyezése csak októberre várható. hasonlóképpen csak az év vége felé készül el a légtisztító berendezés.

folyamatban van a mohácsi farostlemezzgyár beruházása, továbbá az inotai gázturbinás csucserőmű 2. számú gázturbinájának teljes üzembehelyezése is, a határidők betartásához azonban mindkét helyen nagy erőfeszítések szükségesek. hasonlóképpen elmaradásokat kell pótolni néhány olyan beruházásnál is, amelynek átadását a jövő évre tervezik. /mti/

-.-

- 5 -

g

bb.4. muzeumba kerülnek a szombathelyi villamosok

vid/ká/a/hgy

1974. szeptember 11.

az augusztus 20-án megszünt szombathelyi villamosvasut kocsijai muzeumba kerülnek. egyik példányát a budapesti közlekedési muzeumban lehet majd látni, s természetesen szombathely is megőrizz egyet az utókor számára. két osztrák város, graz és klagenfurt, közlekedési muzeuma is szeretne gyűjteményébe sorolni egy-egy szombathelyi villamost.

a,, nyugdíjazott,, kocsik érdekessége, hogy valószínűleg európa legkeskenyebb vágányu, mindössze egy méter szintárvolságu villamosvasutján közlekedtek.

a városban egyébként már leszerelték a villamos felső vezetőkeit. a vágányokat egyelőre meghagyják, majd a fokozatosan sorrakerülő ut-rekonstrukciók során szedik fel azokat. a villamost pótló új autóbuszforgalmi rend premierje jól sikerült. /mti/

--

bb.5. új munkásszálló épül angyalföldön - javul a művelődési ellátottság

1/me/gg/hi/a/hgy

1974. szeptember 11.

megkezdtek a magyar hajó- és darugyár új munkásszállójának építését az elmúlt napokban. a 43-as építőipari vállalat dolgozói jelenleg a földmunkáknál tartanak, s a tervek szerint jövőre fejezik be a háromszintes épületet, amely 300 munkásnak nyújt majd korszerű otthont. a váci ut, faludi, szobor, és madarász utca által határolt térségben, a munkásszállás mellett, tizemeletes lakóház tömböket és művelődési központot is építenek majd. addig is gondoskodnak a meglévő kis szállások lakóinak művelődéséről: meghívják őket a gyári klub és könyvtár rendezvényeire, a tit előadók a szálláshelyeken tartanak előadásokat.

a többi budapesti gyár is így oldja meg a szerényebb körülmények között lakó munkások művelődését. a korszerű otthonokban - mint az építők béke téri és a csavargyár munkásszállásán, ahol több mint négyezer dolgozó lakik és kedvezőbbek a művelődési feltételek - ebben az oktatási évben is változatos rendezvényekre kerül sor.

/folyt.köv./

- 6 -

g

bb.5./ új munkás.....folyt./-a

a többi között megszervezik az általános iskolai oktatást. a xiii. kerületi tanács és az iskolák támogatásával azok a munkások, akik különböző okokból nem végezték el az általános iskola nyolc osztályát, folytathatják a tanulást: 300 órán sajátítják el a tananyagot, év közben adnak számot ismereteikről, év végén pedig vizsga nélkül kapják meg a bizonyítványt. ugyancsak ezeken a munkásszállásokon rövidesen ismét megkezdődnek a népszerű ismeretterjesztő előadások, amelyeket az idén korszerű szemléltetéssel igyekeznek még monzóbbá tenni. ezért a kerületi tanács anyagi hozzájárulással szemléltető eszköztárat létesítenek, hogy az olvasnivaló is kéznél legyen, a kerületi közművelődési könyvtárak 500-600 kötetes fiók-könyvtárat rendeznek be az itt lakók számára./mti/

--

bb.6. kisplasztikai biennálé pécsen

vid/ká/a/hgy

1974. szeptember 11.

pécsen szeptember 29-én nyílik az országos kisplasztikai biennálé. 1968 óta a mecsekajai város ad otthont a rangos képzőművészeti eseménynek, amelyet most negyedik alkalommal rendeznek meg. a kiállítás anyaga együtt van már pécsen: 55 művész több mint kétszáz alkotása. a művek között kisplasztikák, plakettok és domborművek láthatók majd. a megnyitó ünnepélyen adják át a biennálé díjait a legjobb kisplasztikákkal szereplő deim pál szentendrei, ligeti erika szentendrei és mészáros mihály budapesti szobrászművészeknek. a tárlat november 3-ig látogatható majd a déryné utcai kiállító termekben./mti/

--

bb.7. minisztériumi állásfoglalás : a középiskolai tanulmányi fegyelem erősítéséről

1 szö/tr/p hgy

1974. szeptember 11.

az oktatási minisztérium állásfoglalást tett közzé a középiskolai tanulmányi fegyelem erősítéséről. az állásfoglalásban hangsúlyozzák: az elmúlt tanévben több olyan központi intézkedés lépett érvénybe, amely - közvetett módon - sokrétű hatást gyakorolt a középiskolai diákok tanulmányi magatartására, az iskolák munkafegyelmére. ilyenek voltak: a tanulmányi átlagosztályzat eltörlése, a tananyagcsökkentés, a kötelező házi feladatok korlátozása, az érettségi vizsga módosítása.

/folyt.köv. ,/

-7-

g

bb.7. minisztérium!....folyt /p

az intézkedéseknek az volt a fő célja - és a továbbiakban is az marad -, hogy a középiskolás diákok kötelező tanulmányi összerhelést enyhítsék, hogy többet foglalkozzanak azokkal a tantárgyakkal, amelyek - pályairányultságuknak megfelelően - jobban érdeklik őket, és hogy ne szenvedjenek hátrányt amiatt, ha egyes - a pályaválasztás szempontjából nem elsőrendű - tantárgyakban eredményük a jeles alatt marad.

az elmúlt tanév során végzett országos vizsgálatok, helyzetfelmérések azt bizonyították, hogy az intézkedések - az eredményes pedagógiai munka hatására - elérik fő céljukat. ugyanakkor fény derült arra is, hogy a középiskolák egy részében - az intézkedések negatív mellékhatásaként - elsősorban a harmadik, negyedik évfolyamokon - romlott az egyes tanulók munkafegyelme. a tananyag csökkentését, a kötelező házi feladatok korlátozását sok diák úgy értelmezte, hogy nem kell tanulnia, elegendő számát. a tanulmányok folytatásához szükséges minimális erőfeszítés hangsúlyozza a minisztériumi állásfoglalás. - az átlagosztályzat megszüntetése, az érettségi vizsga választható elemeinek bővülése és a minősítés öt fokozatának megszüntetése gyakran azt a téves elképzelést keltette, hogy elegendő a felvételi tárgyak fokozott tanulása, a többi tantárgy pedig a továbbhaladás szempontjából közömbös.

a továbbiakban az állásfoglalás többek között aláhuzza: a diákokban tudatosítani kell, hogy minden tantárgyat, amelyet a középiskolában tanulnak - képességeiknek megfelelő szinten - el kell sajátítaniok. minden tantárgyat a tényleges, folyamatos teljesítmény alapján kell értékelni és osztályozni; az osztályzatban a többi tantárgyban nyújtott teljesítmény nem vehető figyelembe. az értékelés és osztályozás - ha azt a diák teljesítményének elégtelensége indokolja és a megfelelő pedagógiai ráhatás eredménytelen maradt - buktató is lehet. ugyanakkor támogatni kell a tanulókat abban, hogy képességeiket néhány tantárgyban magasabb szinten is kibontakoztassák.

változtatlanul nem a tantárgyi osztályzatban kell kifejezésre juttatni a diák magatartásával, mulasztásával kapcsolatos elmarasztalást. a rendtartás szerint az igazolatlan órákat, a munkát akadályozó magatartást súlyának megfelelően kell büntetni. a tanulmányi fegyelem megszilárdításában együtt kell működni a kiszervezettel és a szülői munkaközösséggel. /mti/

-8-

bb.8. őszi madárvonulások az alföldön - költöznek a fecskék

vid/p ká la

1974. szeptember 11.

megkezdődtek az őszi madárvonulások az alföldön, hoszadalmas gyűlökezés után utrakeltek a gólyák. sok fiókat a nyáron gyűrűvel jelöltek meg az ornitológusok. sok más országgal együtt hazánkban is figyelemmel kísérik a gólya-állomány szám-szerű alakulását, változását. az eddigi megállapítások szerint hatékonyabb védelemre szorulnak, mert számuk az utóbbi években alaposan megcsappant.

ugyancsak elköltöztek a parti fecskék. az idén nem volt háborítatlan az életük azoknak a fecske-kolóniáknak, amelyek fészkeiket a folyók szakadékos partjaiba vájták. a nyári árhullám ki-üzte őket és a magas vízállás a fészkekben rekedt gyengébb fiókat elpusztította. a valamivel később költöző füsti fecskék csapatokba verődve készülődnek a nagy utra.

a szeged melletti fehér-tó rezervátumban zavartalan, nyugodt nyarat töltöttek az idén a most bucsuzó dankasirályok. a természetvédelmi terület kezelésével megbízott szegedi állami erdőrendezőség végleges formájában ujjaépítette a tavasszal, vadvizörszág, szigetét, közép-európa legnépesebb dankasirály telepét. partjait megerősítették, feltöltötték, így a víz nem rabolhat el többet a kis szárazföldről. lakói károsodás nélkül nevelhették fel utódaikat, mintegy nyolcezer fiókat.

a hazai sirályok ezekben a napokban fokozatosan hagyják el otthonukat, fészkelő helyüket, s vonulnak délebbre. a földéken dolgozó traktorok nyomában, a frissen szántott barázdákban azonban még most is rengeteg rovart irtó, szedegető sirályt lehet látni. ezek már vendégmadarak, egyre nagyobb számban jönnek az északi országokból, s legtöbbjük nálunk vészeli át a telet. /mti/

-.-

-9-

bb.9. gazdag a filmtermés - körkép a stúdiókból

1 ro/mm/p hi la

1974. szeptember 11.

a budapest és a hunnia filmstúdióban több új magyar film munkálatai fejeződtek be, s ezekkel részben még az idén, részben jövőre ismerkedhetnek meg a nézők.

a budapest játékfilmstúdió vállalat alkotásai közül szeptember 26-án mutatják be a balázs béla írásainak felhasználásával készült álmodozó ifjúság című filmet. gyöngyössi imre rendezte és kabay barna írta a „szarvassá vált fiúk”-at. az októberben műsorra kerülő alkotás a sátoraljujhelyi mártírok emlékének tiszteleg. amit déry tiber az emberi kapcsolatokról, a társadalmi mozgástörvényekről közöl a „befejezetlen mondat”, című regényében, ma még aktuálisabb, mint a két világháború között - vallja fábray zoltán rendező. a parcsen lőrinc belső világát felelevenítő műalkotás címe: 141 perc a befejezetlen mondatból.

a kardos ferenc - kardos istván szerzőpár befejezte a hajduk című film forgatását. története a xviii. században a habsburg ellenes bocskai szabadságharc idején játszódik, szereplői között például avar istvánnal, bencze ferencsel, madaras józseffel és oszter sándorral találkozhatnak a nézők. a filmet javarészt a hortobágyon forgatták. bekötött szemmel - ez a címe kovács andrás legújabb filmjének. a háboruban játszódó, moralizáló, dialógusaiban vívódó hősokeket bemutató alkotás két főszereplője: madaras józsef és kozák andrás. a szocialista társadalom gyermekvédelmi problémáit állítja középpontba mamcserov frigyés, a somogyi tóth sándor regényéből készült „vállalod önmagad”, című filmjében. még ebben az évben láthatják a nézők makk károly „macskajáték”,-át, az örkeny-mű nyomán készült alkotást. fazekas lajos rendezte, koltaí lajos fotografálta az ámokfutást. gyakorlatilag már elkészült, s utómunkálati folynak markos miklós „dunai hajós”, című filmjének, amelyet verne gyula regénye alapján készített. ebben az évben elsőfilmes rendező is bemutatkozik: luttor mara rendezte a jelbeszéd című művet, amely máriássy judit könyve alapján készült. gyarmathy livia írta és böszörményi géza rendezte az autó és az ember viszonyát taglaló „autó”,-t. a közlekedés, s áttételesen a társadalmi együttélés szabályait boncolgatja az alkotás. jancsó miklós készíti el a gyurkó lászló és hernádi gyula szerzőpár szerelmem, elektra című művének filmváltozatát. már az utómunkálatoknál tartanak, ugyanugy, mint gazdag gyula musical-filmjénél, a bástyasétány 74-nél.

/folyt köv ./

-10-

bb.9. gazdag a1.folyt /p

a már elfogadott filmtervek, s az előkészítés alatt álló alkotások is sok érdekes élményt ígérnek a filmművészet kedvelőinek. a budapest filmstúdiónál készül révész györgy „az öreg”, című filmje. a gál istván regénye nyomán formálódó alkotás egy öreg veterán, s egy fiatalember kapcsolatát, életfelfogását állítja a középpontba. elek judit filmjének címe: egyszerű történet. kardos g. györgy és cseres tiber írta a sánta dervis című film könyvét. a mű a híres utazó-felfedező, vámbéry ármin közép-ázsiai utazásáról szól. gyöngyössi imre- kabay barna genesis című alkotása 1945 tavaszán játszódik. egy anya és egy dajka hősiességét állítja középpontba, akik három katonaszökevényt bujttatnak. hollós ervin novellája nyomán készíti rényi tamás rendező az idő kezdetén című művet. az alkotás az új társadalmat szinte születése pillanatában, 1946 tavaszán ábrázolja. bacsó péter ezuttal szatirikus vígjátékot készít egy kissé furcsa fiatalemberrel: szakáll a viharban - címmel.

nem szűkölködik tervekben- elképzelésekben a hunnia filmstúdió sem. palásthy györgy, berkesi andrás „kopjások”, című kém-regényét viszi filmre. az íróportrék ismert szerzője, bertha bulcsu, filmíróként jelentkezett: a tűzgömbök című munka rendezője fehér imre. hernádi gyula és mészáros mártia írta s utóbbi rendezte is az örökbefogadás című munkát. ugyancsak a jövő év újdonsága lesz a gyurkó lászló-zolnay pál közös munkájaként elkészülő szélmalom. miroszlav krleza aretheus című regényéből ranódy lászló készít filmet, könyvét thurzó gábor írt a. a magyarországi felfedezése című sorozat egyik nagyszerű könyve volt lászló bencsik sándor műve, a történelem alulnézetben. a munka mihályffy imre rendezőt ihlette alkotásra ./mti/

--

-11-

bb.10. roller, kerékpár, autó disztárcsa műanyagból

vid-gö/gné/p ká hgy

1974. szeptember 11.

a fővárosi hungária műanyagfeldolgozó ipari szövetkezet tatabányán, telkin és kisbéren működő üzemében az idén 50 millió forint értékű pvc, polieszter és más műanyagból készítenek termékeket. többek között az országban egyedül itt gyártják a munkavédelmi sisakot, amelyből évente százezer készül. műanyag alkatrészeket szállítanak a mom-nak, az orion-nak, a mezőgazdasági gépgyárnak, s készítenek motoros ruhákat, háztartási- és autófelszerelési cikkeket, valamint film-és színházi kellékeket is.

telephelyeik közül most korszerűsítik a telki üzemet. az új részlegben öt ndk gyártmányú fröccsöntő gépet állítanak munkába, s ezzel az eddiginél jóval több műanyag gép- és műszeralkatrészt, közszükségleti cikket készíthetnek majd. a jövő évben több új termékkel jelentkezik a szövetkezet. egyebek között műanyag disztárcsával, olajteknő-védővel gyarapítják a gépjármű-tartozékok választékát. megkezdik az öntözőcsövek készítését is, amelyeket a hozzájuk tartozó szerelvényekkel együtt hoznak forgalomba. gondoltak a gyermekekre is: rollert, fogaskerék meghajtású kerékpárt és aszfalt-autót gyártanak részükre műanyagból./mti/

--

bb.11. rendelet a fesztiválokról

1 szö/pá/p hgy

1974. szeptember 11.

a kulturális miniszter rendeletet adott ki a fesztiválok engedélyezéséről. a fesztiválok engedélyezését - a belügyminiszterrel és a honvédelmi miniszterrel egyetértésben a- szabályozta, és egyebek között megállapította: fesztivál az olyan nyilvános műsoros előadás / előadássorozat /, amelyet a rendező szerv jelentős eseménnyel vagy alkalommal kapcsolatban, időszakonként visszatérően, ünnepélyes külsőségek között, országos, vagy nemzetközi jelleggel - esetleg versenyszerű díjazás mellett - kíván megtartani. fesztivál csak a kulturális miniszter engedélyével rendezhető. a fegyveres erők: és a fegyveres testületek saját helyiségeikben a kulturális miniszter előzetes tájékoztatása mellett rendezhetnek fesztivált. /folyt. köv ./

-12-

9

bb.11. rendelet afolyt /p

az engedély - kérelmet, illetve a tájékoztatást a szolgálati, hivatali út révén a fesztivál tervezett időpontját megelőző december 1-ig terjeszthetik a kulturális miniszterhez. a fesztivál meghirdetésére csak az engedély kiadása után kerülhet sor./mti/

--

bb.12. hűséges vidrák - egy év múltán is felismerte egykori gondozóját a zürichi állatkerben élő mecseki vidrapár

vid/p ká hgy

1974. szeptember 11.

a mecseki állatkertben folyó érdekes és eredményes vidra-kísérletekre európa-szerte figyelnek a szakemberek. a vidra közismerten vad, bizalmatlan és makacs ragadozó, nehezen türi a fogásot és az emberközelséget. a mecseki állatkertben viszont szelídítjük - alpár alfrédné - jóvoltából nemcsak életben maradtak, de bámulatos módon hozzáidomultak az emberi környezethez, kedves és játékos állatokká váltak. az első vidrakölyköt 1962-ben a pellérdi halászok vitték az állatkertbe. a lulu névre hallgató ragadozó tizenkét esztendejével a világ legöregebb állatkerti vidrája és szinte kutyahűséggel ragaszkodik alpárnéhoz. a mecseki állatkertben felnevelt és megszelídített vidrák élnek jelenleg a lengyelországi poznan, az olaszországi padova és a svájci zürich állatkertjében is. a zürichi állatkert a pécsről kapott vidrapárért ezer dollár értékű egyéb vadállatot adott cserébe. a mecseki vidrák nevelője nemrég meghívást kapott zürichbe, hogy a svájci szakemberek megismerkedhessenek módszereivel és tapasztalataival. sokan összegyűltek a híres állatkertben, hogy tanul lehessenek alpárné találkozásának a fiatal vidrapárral, amelyet tavaly ősszel szállítottak pécsről zürichbe. a ragadozók reagálása a biológusokat is meglepte. alpárné magyarul szólította csillát és fricit, ahogyan kölyökkorukban is beszélt hozzájuk, s azok nyomban felfigyeltek az ismerős hangra, szavakra. csilla odarohant alpárnéhoz, felugrált rá, végignyalta a kezét és füttyögtött örömeiben./mti/

--

-13-

9

bb. 13. kétmilliárd forint a gépipari technológia fejlesztésére

i/n1/sza/rj ie la

1974. szeptember 11.

már a gyakorlatban alkalmazzák a gépgyártástechnológia kutatása-fejlesztése elnvezésű országos program első eredményeit. 1971-ben hat technológiai területen indult meg a fejlesztés, s az elmúlt évben újabb négy témakörrel bővült. a kutatásra az országos műszaki fejlesztési bizottság, a kohó- és gépipari minisztérium és a vállalatok fejlesztési alapjából 1975 végéig csaknem 800 millió forintot fordítanak. a munkában 57 vállalat, 41 kutató-fejlesztő intézet és két egyetemi tanszék vesz részt.

az első eredményeket már ebben az évben hasznosítják. elkészültek a szerszámgépek a számjegyvezérlés és az alkalmazkodó vezérlés összekapcsolásával kialakított rendszer alapján. a megoldás a legfejlettebb gépgyártó országok technológiai követelményét is kielégíti. a hegesztéstechnológiai automatizált gyártóvonalon az ikarusz-ban már autóbusz kocsiszekrényeket gyártanak. kidolgozták a számjegyvezérlés programozási rendszerét, amely kapcsolódik a kgst keretében folyó ilyen irányú kutatásokhoz, a gépi programozás fejlesztéséhez.

a teljes egészében megoldott témák mellett több jelentős eredmény is született. megkezdtek a számjegyvezérlésű szerszámgépekhez szükséges új típusú forgácsolószerszámrendszerek kialakítását, egyes szerszám típusokat már gyártanak. a hagyományos forgácsoló szerszámgépek jobb technológiai kihasználását és magasabb szintű műszaki szervezettségét lehet megvalósítani az újonnan kifejlesztett számítógépes rendszerrel.

az eddigi eredmények szerint a program jelentősen hozzájárul a gépipar megkezdett technológiai rekonstrukciójához.

a gépipari technológiák világszerte tapasztalható gyors fejlődése azonban szükségessé tette, hogy tovább bővítsék a kutatásokat. így az ötödik ötéves tervben 1976-tól 1980-ig a fejlesztésre előirányzott összeg megközelíti az egymilliárd 200 millió forintot. /mti/

--

- 14 -

7.50 rj
g^{9.00}

bb. 14. szellőző berendezések ötvenegy vagonban

vid/ká/rj hgy

1974. szeptember 11.

a fűtőber nagybáttonyi gyárában befejezték három teljes bányai szellőzőberendezés gyártását a német demokratikus köztársaság megrendelésére, összesen mintegy kilenc millió forint értékben. a szellőzők valamennyi alkatrészének elszállítására berendezéseként tizenhét, összesen ötvenegy vagonra volt szükség. az utolsó, alkatrészekkel megrakott vasuti kocsikat ezekben a napokban indították el a nagybáttonyi gyárból az ndk-ba. /mti/

--

bb. 15. tizenegy nyugatmagyarországi vállalat árubemutatója az őszi grazi vásáron

vid/ká/rj hgy

1974. szeptember 11.

a határmenti árukapcsolatok fejlesztése jegyében az idei őszi 11 nyugatmagyarországi - győr-sopron, vas és veszprém megyei - vállalat állítja ki termékeit a szeptember 27-től október 6-ig tartó őszi grazi vásáron. a magyar kereskedelmi kamara nyugatmagyarországi összekötő bizottságának elnöke, ligeti imre elmondotta, hogy a nagymultu vásárvárosban azokat a termékeket - butorokat, szöveteket, kerámiákat, cipőféléket, élelmiszer cikkeket és más árukat - mutatják be, amelyeket a határmenti forgalomban a burgenlandi és a stájer tartományban kívánnak forgalomba hozni.

az idei őszi grazi vásár legnagyobb magyar kiállítója a nagykanizsai butorgyár lesz. a magyar árukat a vásár legújabb és legnagyobb csarnokában, a nemzetek pavilonjában helyezik el. a magyar kereskedelmi kamara nyugatmagyarországi összekötő bizottsága delegációt indít a vásárra és a stájer tartomány vezetőivel a további határmenti együttműködésről tárgyalnak. a nyugatmagyarországi utazási irodák turistacsoportokat indítanak a vásár valamint graz és környékének megtekintésére. /mti/

--

- 15 -

7.55 rj
g^{9.00}

bb. 16. magyar kutatók segítsége jugoszláv bányászoknak

vid/e ká hgy

1974. szeptember 11.

súlyos gondtól szabadítják meg a jugoszláviai velenjei lignitbánya dolgozóit a magyar bányászati kutatóintézet szakemberei.

a velenjei aknában - amely jugoszlávia legnagyobb lignitbányája - a földtani adottságok miatt már hosszú időn át sajátos problémával küzdenek. a föld mélyén rejlő 40-45 méter vastagságú gazdag lignitrétegeket mintegy 100-200 méter összefüggő agyagtömeg fedi. az agygrétegekben szeszélyes eloszlásban sok vizet tároló homoklencsék helyezkednek el. amikor a bányászok lefejtik a lignitet és a visszamaradó nagy üregeket beomlasztják, elmozdulnak a lignitet fedő agygrétegek is. a mozgás következtében törések, gyűrődések keletkeznek az agyagtömegben, s az így lehajló agygrétegek csatornaként vezetnek le a bányába a homoklencsék víztömegét. előfordult már, hogy percenként 20-30 köbméter víz zudult a bányatértségbe.

a természeti csapás elhárításához kérték a magyar kutatóintézet segítségét a jugoszláv szakemberek. hagyományos eszközökkel és módszerrel ugyanis nem tudták felderíteni a veszélyes és vízduz homoklencsék jelenlétét, elhelyezkedését. a bányászati kutató intézet munkatársai új geofizikai módszerrel oldották meg sikerrel a nem mindennapi feladatot. izotópos műszerrel két éven át mérésorozatot folytattak a veszedelmesen elmozduló agygrétegek viselkedésének felderítésére. rádióaktív sugárnyalábokkal, tapogatták le, a kőzetek sűrűségét, rétegezethegét, a veszélyre utaló szerkezeti változásokat. ezzel a módszerrel valóssággal feltérképezték a vastag agyagtömeg belségeit, megállapították, hol repedezett meg és hol lehet számolni vízbetöréssel. e tudományos vizsgálati módszer eredményeként a jugoszláv lignitbánya vezetői jóelőre megtehetik azokat a biztonsági intézkedéseket, amelyekkel elháríthatják a vízbetörést, illetve felkészülhetnek azokra. így olyan biztonságos művelési technikát dolgozhatnak ki, amely nem veszélyezteti a bányászok életét, a bánya értékes berendezéseit. /mti/

-...-

8.00/e⁰⁸

- 16 -

g

bb. 17. másutt is hasznosítható tapasztalatok - mintaszervezés a jászberényi hűtőgépgyárban

vid/e ká hgy

1974. szeptember 11.

más gépipari vállalatoknál is hasznosítható szervezési programot valósítanak meg a jászberényi hűtőgépgyárban, amelyet ugynevezett mintaszervezési feladattal bizott meg a kohó- és gépipari minisztérium. az elkövetkező években a gyár több üzemében hajtának végre rekonstrukciót, s ezzel egyidőben korszerűsítik az üzemekben a munkaszervezést, a termelésirányítást, az üzemszervezés közötti kooperációt. elsőként az abszorpciós aggregátüzem rekonstrukciója kezdődött meg. itt 30 százalékkal növelik a jövő év végére a termelést: a jelenlegi 120 000 helyett évente 160 000 hűtőgép aggregátot gyártanak. a növekvő termeléssel párhuzamosan tökéletesítik a technológiát, csökkentik a felhasznált anyag mennyiségét. a gyár üzemszervezési szakemberei kidolgozzák az ésszerűbb munkamegosztást és kooperációt szolgáló intézkedéseket, az eddiginél jobban megszervezik az egyes munkahelyek anyagellátását és felkutatják, hogy milyen módon csökkenthetők az állásidők. a rekonstrukcióval egyidőben végrehajtott - és külön beruházást nem igénylő - munka- és üzemszervezési intézkedések eredményeinek mérésére egységes és más vállalatoknál is alkalmazható mutatószámrendszert dolgoznak ki. a több évre szóló szervezési program első félévének eredményeiről szeptember végén ankéton tájékoztatja a hűtőgépgyár a tárca többi vállalatát. /mti/

-...-

bb. 18. elutazott a vdk tájékoztatási küldöttsége

gk/rj hgy

1974. szeptember 11.

elutazott budapestről hoang tuannak, a vdk tájékoztatási hivatala első elnökhelyettesének vezetésével hazánkban járt vietnami tájékoztatási delegáció. magyarországi tartózkodásuk során tárgyalásokat folytattak dr. várkonyi péter államtitkárral, a tájékoztatási hivatal elnökével a két országot érintő tájékoztatási munkáról. fogadta a delegációt grósz károly, az mszmp központi bizottsága agitációs és propaganda osztályának vezetője, marjai józsef külügyi államtitkár, barcs sándor, az mti vezérigazgatója, a magyar újságírószövetség elnöke, király andrás, a muosz főtitkára és dr. hárs istván, a magyar rádió és televízió elnökhelyettese. a delegáció tagjai látogatást tettek tájékoztatási intézményekben, ipari üzemekben és termelőszövetkezetekben. bucsuztatásuknál megjelent dr. várkonyi péter. jelen volt nguyen manh cam, a vdk magyarországi nagykövete. /mti/

-...-

↳ országos

10.05 rj

- 17 -

1100g

bb. 19. felmentés - kinevezés

gk/rj hgy

1974. szeptember 11.

a minisztertanács szeptember 15-i hatállyal dr. tildy zoltánt, az országos természetvédelmi hivatal elnökhelyettesét e tisztsége alól - a természetvédelem terén kifejtett tevékenysége elismerése mellett - felmentette, egyidejűleg dr. tőkés ottót az országos természetvédelmi hivatal elnökhelyettesévé kinevezte. /mti/

--

bb. 20. határozat tolna megyében a lakossági szolgáltatás fejlesztésére

vid/ká/rj

1974. szeptember 11.

a lakossági szolgáltatás fejlesztéséről tárgyalt a tolna megyei tanács szerdai ülésén. megállapítása szerint a negyedik ötéves terv időszakában lényegesen javult a lakosság el-látása, a tervezett rekonstrukciók, műszaki és hálózatfej-lesztések időarányos része megvalósult, a helyi tanácsok zöme eredményesen együttműködik a szolgáltató szervekkel.

a tervidőszakban a szekszárdi textiltisztító és ruházati vállalat vegytisztító szalont és új felvevőhelyiséget nyitott a megye székhelyén. új szolgáltatási formaként szekszárdon bevezette az ágynemű kölcsönzést, a bőrruházat- és szőnyegtisztítást. vegytisztító szalon nyílt dombovárott is.

a tanácsülésen határozatot fogadtak el a szolgáltatások további fejlesztésére. egyebek között szorgalmazzák, hogy a kereskedelmi és áruszállítási szolgáltatásokat elsősorban a nők háztartási munkájának könnyítésére bővítsék, szélesítsék a kölcsönző és barkács üzlethálózatot. /mti/

--

10.38 rj

- 18 -

1130g

bb. 21. tanévnyitó a szegedi tanárképző főiskolán

vid/ká/rj hgy

1974. szeptember 11.

a szegedi juhász gyula tanárképző főiskola tanévnyitó ün-nepségét szerdán délelőtt rendezték a szegedi szabadság film-színházban. az intézményben az idén ezernégyszázötvenen készül-nek az oktatói pályára. közülük négyszázegyen első-évesek. ünnepi beszédében őket külön köszöntötte hegedüs andrás főigaz-gató. a tanévnyitón két idős pedagógusnak, akik ötven éve kapták meg diplomájukat, átadták az arany oklevelet. tizenegy társukkal, akik valamilyen ok miatt nem tudtak résztvenni az ünnepségen, szintén eljuttatják az arany okleveleket. /mti/

--

bb. 22. a közalkalmazotti

mm/rj hgy

1974. szeptember 11.

és rokonszakkamabeli dolgozók nemzetközi szövetségének vezető-ségi ülésére prágába utazott dr. prieszol olga, a közalkalma-zottak szakszervezetének főtitkára és dr. darabos pál, az or-vosegészségügyi dolgozók szakszervezetének főtitkára. /mti/

--

öb. 23. közlekedési balesetek

mm/rj hgy

1974. szeptember 11.

miskolc külterületén bajzák lászló 23 éves festő- és mázoló-segéd, tardi lakos vezetői engedély nélkül, kölcsönként mo-torkerékpárral gyorsajtás következtében nekiütközött az előtte haladó egyfogatu lovas kocsinak. bajzák olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt, míg utasa, zigmund lászló 23 éves asztalos, tiszadobi lakos kórházba szállítás után meghalt.

/folyt.köv./

10.45 rj

- 19 -

1130g

bb. 23. / közlekedési ... 1. folyt./rj

siófok belterületén egy tehergépkocsi elütötte béczi istván 73 éves nyugdíjas siófoki lakos kerékpárost, aki a helyszínen meghalt. a baleset oka: a kerékpáros nem adta meg az elsőbbséget a tehergépkocsinak.

besenyszög külterületén csakó imre 27 éves téesz tag besenyszögi lakos motorkerékpárjával gyorsajtás miatt az árokba borult, a motorkerékpár kigyulladt. csakó imre a helyszínen meghalt.

somlójenő községben egy gépkocsi elütötte pál imréné 77 éves eltartott, somlójenői lakos gyalogost, aki kórházba szállítás közben meghalt. pál imréné körültekintés nélkül ment át az uttesten.

a xvi. kerület szabadság ut és lillafüred ut kereszteződésében bágyi ágnes 19 éves adminisztrátor, budapesti lakos szabálytalanul ment át a vasuti síneken és egy hév-szerelvény halálra gázolta. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség vizsgálatot folytat.

a iv. kerület árpád ut és leibstücker mária utca kereszteződésében ráncsik jános 30 éves szobafestő, budapesti lakos személygépkocsijával nem adott áthaladási elsőbbséget a főútvonalon haladó motorkerékpárnak és összeütköztek. a motorkerékpár vezetője, szabó sándor 18 éves táviratkézbetűző, budapesti lakos súlyos, de nem életveszélyes sérülést szenvedett, a mentők kórházba szállították. ráncsik jános ellen eljárás indult.

velegi csaba 21 éves lepszényi lakos a xii. kerület alkotás utca és márvány utca kereszteződésében tilos jelzéssel haladt be motorkerékpárjával és összeütközött egy tehergépkocsival. velegi csaba súlyos, de nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők a sérültet kórházba szállították.

kis istván 36 éves gépkocsivezető, kaposvári lakos személygépkocsiját nem a forgalmi és utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette a xxii. kerület nagytétényi ut 104. szám előtt és elütötte kassa veronika 14 éves segédmunkás, abádszalóki lakost, akit súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba. kis istván ellen eljárás indult.

/folyt.köv./

10.50 rj

- 20 -

1130 g

bb. 23. / közlekedési... 2. folyt./rj

a xxi. kerület ii. rákóczi ferenc ut 55. szám előtt németh istván 53 éves autószerelő, tököli lakos személygépkocsijával szabálytalan előzés közben összeütközött egy motorkerékpárral. a baleset következtében a motorkerékpár utasa kozma ferencné 44 éves segédmunkás, halászteleki lakos súlyos, de nem életveszélyes sérülést szenvedett, a mentők kórházba szállították. németh ellen eljárás indult. /mti/

--

bb. 24. körültekintő szervezettséget követel az idei szüret - jó közepes szőlőtermésre számítanak heves megyében

vid/ká/rj hgy

1974. szeptember 11.

heves megye történelmi borvidékein több mint hatszáz-ezer mázsa szőlő betakarítására kell felkészülni - állapították meg szerdán a mátraalján és eger környékén folytatott határszemléken. a tavalyihoz hasonló, jó közepes szőlőtermés az idén fokozott feladatokat hárít a szüretelőkre és a feldolgozó üzemekre egyaránt. a kedvezőtlen időjárás következtében ugyanis mintegy három hetet késik a fűrtök érése, s bár a szeptemberi napsütés serkenti a szőlő fejlődését, a késői kezdés miatt a szüret elhúzódik. a heves megyei operatív bizottság felhívta a termelő gazdaságok figyelmét a munka körültekintő megszervezésére.

az eger-gyöngyös vidéki pincegazdaság az idei szüretre üzembe helyezi az új, nagyteljesítményű zuzó-bogyózó gépsort. /mti/

--

bb. 25. bolt az üzemben

vid/ká/rj hgy

1974. szeptember 11.

győr legnagyobb textilüzemében, a richards finomposztógyárban üzemi bolt nyílt szerdán. a gyár területén lévő élelmiszerboltot közösen létesítette a győr-sopron megyei élelmiszerkiskereskedelmi vállalat és a gyár vezetősége. a bolt reggel 5 óra 30 perctől délután 3 óráig tart nyitva, s így az éjszakai műszakról távozó, a délelőtti műszakra érkezők, az onnan távozó és a délutáni műszakra érkezők egyaránt vásárolhatnak benne. ez a bolt tölti fel áruval az üzemegekben működő automatákat is. /mti/

--

11.55 rj

-21 -

1220 g

bb. 26. magyar pártküldöttség utazott belgiumba

gk/rj hi hgy

1974. szeptember 11.

a belga szocialista párt meghívására szerdán brüsszelbe utazott a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának küldöttsége kállai gyulának, a politikai bizottság tagjának vezetésével. a delegáció tagjai: dr. tar imre, a szabolcs-szatmár-megyei pártbizottság első titkára és horn gyula, a kb osztályvezető-helyettese. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren nyers rezső, a politikai bizottság tagja bucsuztatta. /mti/

--

bb. 27. tanévnyitó a kaposvári mezőgazdasági főiskolán

vid/ká/rj hgy

1974. szeptember 11.

a kaposvári mezőgazdasági főiskola szerdán tartotta tanévnyitó ünnepségét. dr. ember jános főigazgatóhelyettes megnyitó szavai után dr. madas andrás mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes üdvözölte a hallgatókat, vendégeket, majd dr. guba sándor, a főiskola főigazgatója mondott tanévnyitó beszédet.

az általános állattenyésztő szak 52, a kisállattenyésztő szak 20 és az üzemszervezési szak 56 első éves hallgatójának eskütelete után kiosztották a „jó tanuló-jó sportoló”, és a „szocialista tanulócsoport”, díjakat.

a tanévnyitó után kaposvár-dénesmajorban felavatták a főiskola lovasoktató képző tanügyi épületét, dr. madas andrás mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes mondott avató beszédet. /mti/

--

12.00 rj

- 22 -

1210g

db. 28. pártmunkás-küldöttség utazott prágába

gk/rj hi hgy

1974. szeptember 11.

csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának meghívására kornidesz mihálynak, a központi bizottság tudományos, közoktatási és kulturális osztálya vezetőjének vezetésével szerdán prágába utazott a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának pártmunkásküldöttsége. a delegációt a ferihegyi repülőtéren tóth dezső, a központi bizottság osztályvezető-helyettese bucsuztatta. /mti/

--

bb. 29. befejeződött a nemzetközi idegsebészeti konferencia siófokon

vid/ká/rj hgy

1974. szeptember 11.

szerdán befejeződött siófokon a 3 napos nemzetközi idegsebészeti konferencia. a világ minden részéről érkezett mintegy 100 külföldi és a 60 magyar tudós a hátsó koponyagödör jóindulatu daganatainak kezeléséről tanácskozott.

a konferencia tapasztalatait összegezve dr. mérei tibor a pécsi orvostudományi egyetem tanára elmondta, hogy a kongresszus rögzítette a hallóideg-sebészet jelenlegi állását, tisztázta a hallóideg-daganatok kezelésének elvi alapját. /mti/

--

bb. 30. huszonhat munkáscsalád költözött új lakásba balassagyarmaton

vid/ká/rj hgy

1974. szeptember 11.

szerdán ünnepélyes kulcsátadással otp-lakóépületet adtak át huszonhat munkáscsaládnak balassagyarmaton, a nógrádi sándor lakótelepen. valamennyien a helyi fémipari vállalat és a kábelgyár dolgozói, főként fiatal házaspárok, akik az otthonalapításhoz vállalati és állami segínyt is kaptak. a tizenhatezer lakosú városban az idén huszonnégy vállalat összesen négy-öt millió-kétszázézer forint lakásépítési segítséget nyújt dolgozóinak. /mti/

--

12.05 rj

- 23 -

1220g

bb. 31. új könyvtár a kecskeméti felsőfoku óvónőképző intézetben

vid/ká/rj hgy

1974. szeptember 11.

Kétmillió forint költséggel befejeződött a kecskeméti felsőfoku óvónőképző intézet könyvtárának korszerűsítése, bővítése. ennek során külön épületrészben kapott megfelelő helyet az intézeti könyvtár. az új könyvtáráépületben olvasó és kölcsönző helyiségeket, valamint kutató szobát is berendeztek. /mti/

--

bb. 32. időjárásjelentés

rj hgy

1974. szeptember 11.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 11-én 12 órakor:

hűvös éjszaka

az óceánnak a nyugat-európai partokhoz közeli részén, valamint finnországi térségében mérsékelt égövi ciklonok helyezkednek el. hatásukra változékony, jobbra erősen felhős, többfelé szeles, csapadékos az idő. a finnországi fölötti ciklon áramlási rendszeréhez tartozó egyik hűvös, óceáni eredetű lég-hullám az elmúlt 24 óra folyamán a kárpát-medencét is elérte. európa többi részén magas légnyomású képződmények határozzák meg az időjárást. ezek területén - a bennük uralkodó szárító hatású leszálló légmozgások következtében - kevés a felhő, tulnyomóan száraz az idő. a következő 36 órában a kárpát-medence időjárását is egy magas légnyomású képződmény határozza meg.

házánk területére kedden már a kora reggeli órákban elkezdődött északnyugat felől a hűvös, nedves óceáni levegő beáramlása. hatására előbb az északnyugati megyékben, majd az ország többi részén is megnövekedett a felhőzet. az ország keleti részét csak estére érte el a hűvös levegő, így az északnyugati megyékben észlelt 1-5 órás napsütéssel szemben ott még 6-11 órán át sütött a nap. a hőmérséklet csúcstértéke az északnyugati megyékben 22-25 fok volt, ez azonban a szokásos napi menettől eltérően kora délelőtti következett be. a délutáni órákban az országnak ezen a részén már csak 17-21 fokot mértek. máshol a nappali fölmelegedés még elérte a 26-30 fokot. az ország északi felén többfelé kialakult záporok, zivatarok alkalmával általában nem hullott számottevő mennyiségű csapadék, de a bükk-hegységtől északra fekvő területen 21-24 mm-es mennyiség is előfordult.

/folyt.köv./

12.28 rj

- 24 -

13²⁰gy

bb. 32. / időjárásjelentés... 1. folyt./rj

a hűvös levegő megérkezését többfelé szélvihar is kíséerte. a legerősebb széllesek sebessége több helyen elérte az óránkénti 60-70 km-t, sőt sopronban 97 km-es sebességű széllesek is előfordult. éjszaka a dunántúlon fölszakadozott a felhőzet, emiatt ott 6-10 fokig lehült a levegő. a felhősebb keleti országrészben 11-15 fok volt a legalacsonyabb hőmérséklet. szerdán délelőtti változóan, általában csak mérsékelt felhős volt az ég, eső sehol sem esett. néhány helyen még élénk maradt az északkeleti szél. a hőmérséklet 11 órára 16-20 fokig emelkedett.

budapesten ma 12 órakor a hőmérséklet 20 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 771 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 19 fok volt.

várható időjárás szerda estig:

-----:--

kevés felhő, eső nem lesz. hajnalban helyenkint köd. mérsékelt, napközben időnkint kissé élénkebb, változó irányú szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 6-11, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 20-24 fok között.

a duna vízállása budapestnél 240 cm.

/mti/

--

bb. 33. sajtótájékoztató jugoszlávia bnv-részvételéről

t/sz/gk/rj is hgy

1974. szeptember 11.

az őszi bnv-n mintegy 120 jugoszláv ipari és külkereskedelmi vállalat mutatja be termékeit, 2400 négyzetméternyi kiállítási területen, - jelentette be szerdai sajtótájékoztatóján eugen cajzler, a jugoszláv gazdasági szervezetek kereskedelmi és műszaki irodájának tanácsosa, valamint bosko srdanov, jugoszlávia budapesti nagykövetségének sajtótanácsosa.

/folyt.köv./

12.55 rj

- 25 -

13⁵⁰gy

:bb. 33. / sajtótájékoztató... 1. folyt./rj

a jugoszláv kiállítók elsősorban ruházati cikkeket, háztartási gépeket, élelmiszeripari termékeket állítanak ki. a legnagyobb érdeklődésre minden bizonnyal a legújabb típusu jugoszláv butorok számíthatnak, amelyek a jugoszláv kiállítási terület mintegy felét foglalják el. a legdivatosabb formájú és különböző szövetmintájú komplett garnitúráktól kezdve egyedi butor-darabokig, konyhabutorokig és -felszerelésekig a jugoszláv butoripar széles választékát ismerhetik majd meg a vásárlógatók. a textilvállalatok főleg kötöttárut és konfekciótermékeket hoznak a kiállításra, ezek egy része már kapható a magyar boltokban, s elnyerték a magyar fogyasztók tetszését. az őszi bnv-n bemutatják azokat a háztartási gépeket is, például az automata mosógépet, amelyeket magyar-jugoszláv ipari vállalatok kooperációjában gyártanak. kiállítják a francia citroen céggel együttműködve gyártott gépkocsik 5 típusát is.

mivel a két ország közötti turistaforgalom állandóan nő, a jugoszláv utazási irodák külön kis plakát- és fotóbemutatót, valamint tájékoztatót rendeznek, amelyen az érdeklődők felvilágosítást kapnak az új idegenforgalmi programokról.

a sajtótájékoztatót azt is elmondták, hogy a magyarország és jugoszlávia közötti kölcsönös áruforgalom az idén eléri a 170 millió dollár értéket, s ez több, mint a múlt évi forgalom. mindkét fél szélesíteni kívánja a kereskedelmi kapcsolatokat, de az árucseré bővítésén kívül már egyre több termelési kooperációs és specializációs megállapodást is kötni kívánnak. a vásárló magyar és jugoszláv szakemberek tárgyalnak majd az együtt-

működés fejlesztéséről, elsősorban a textilipar, a bőripar, a fém- és vegyipar területén. /mti/

--

bb. 34. kitüntetés

s/rj hi hgy

1974. szeptember 11.

az elnöki tanács dr. major sándornak, a műszaki tudományok doktorának, a budapesti műszaki egyetem címzetes egyetemi tanárának a mérnöki szerkezet-tervezés területén végzett kiemelkedő alkotó tevékenységéért, és az építési dinamika tudományág fejlesztésében nemzetközileg is elismert többévtizedes eredményes munkásságáért a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter adta át. /mti/

--

13.08 rj

- 26 -

hos g

bb.35. szocialista brigádvezetők fóruma győrött

vid/ká/rj hgy

1974. szeptember 11.

a szocialista brigádvezetők 3 napos megyei fóruma kezdődött szerdán győrött a technika házában. a fórumra 18 győr-sopron megyei nagyvállalat, 50 legjobban dolgozó szocialista brigádvezetőjét delegálta. a rendező szerveknek: a szakszervezetek győr-sopron megyei tanácsának, a tit győr-sopron megyei szervezetének és a tit országos filozófiai választmányának az a célja, hogy fórumot teremtsen a legjobb tapasztalatok továbbadásának. a vitaindító előadás címe: mitől szocialista a brigád. volt. a három nap alatt több előadás hangzik el, amelyet vita követ. az előadások és a viták szünetében filmeket vetítenek. pannonhalmi kirándulás is szerepel a 3 napos programban. /mti/

--

bb. 36. kiegyensúlyozott tanácsi gazdálkodás bács-kiskun megyében

vid/ká/rj hgy

1974. szeptember 11.

bács-kiskun megye ez évi költségvetési és fejlesztési alapjának időarányos teljesítéséről tárgyalt szerdán a megyei tanács végrehajtó bizottsága. megállapították: a megyében a tanácsok pénzügyi helyzete kiegyensúlyozott, de nem problémamentes. nagy erőfeszítéseket igényel a beruházások kívánt ütemű megvalósítása. ennek elsősorban a kivitelezői kapacitáshiány az oka. az oly fontos területen például, mint a szakközépiskolai és a diákotthoni hálózatfejlesztés, elmaradás tapasztalható. ezeket az új létesítményeket ugyanis egy vállalat építi, s nem képes eleget tenni kötelezettségének. az egyéb tanácsi beruházások, köztük a lakásépítések is, a kívánalmaknak megfelelően haladnak. a jelentősebb új létesítmények közül az idén készült el kiskunfélegyházán egy száz személyes, kecskeméten egy 75 személyes óvoda, lajosmizsén 98 személyes járási szociális otthont, kunszentmiklóson szennyvízcsatornát, fülöp-szálláson pedig egészségügyi kombinátot adtak át. az óvodai hálózatfejlesztés továbbra is jelentős társadalmi összefogással valósul meg a megyében. a második félévben összesen 650 óvodai hely készül el folyamatosan. /mti/

--

13.15 rj

- 27 -

13⁵⁵g

bb. 37. szarvasbögés gemencen

vid/e ká hgy

1974. szeptember 11.

tolna megye nagyvadban gazdag erdeiben megkezdődött a szarvasbögés. a dumántuli erdők agancsosainak nászidőszaka kissé későbbre tolódott az idén. a duna árterén elterülő gemenci rezervátumban, ahol máskor mindig elsőként hangzik el a párt kereső szarvasbikák hangja, most a dombvidéki erdőkével egyidőben kezdődött az esemény. először a fiatal szarvasbikák „álltak be”, a bögőhelyekre, ahol párviadalra kelnek egymással az ünök birtoklásáért. a gemenci vadgazdaság erdeiben mintegy nyolcvan szarvasbika elejtésére számítanak ebben az idényben.

erősebben kezdődött a szarvasbögés a dombvidéken lévő hőgyészi erdészetben, ahol már az első sikeres zsákmányra is szertettek a külföldi vadászvendégek. kedd este és szerdán hajnalban két arany- és egy ezüstérmes fejdiszt hordozó szarvasbikát lőttek. az egyik aranyérmesnek minősített agancs páratlan húszas, a másik páratlan tizenhatos águ. /mti/

-..-

bb. 39. a bnv-n bemutatkozik az új főzőedény-család - a zim sajtótájékoztatója

t ni/sza/e ie hgy

1974. szeptember 11.

szerdán a lampart zománcipari művek bemutatóval egybekötött sajtótájékoztatót tartott a bnv alkalmából. fonyódi Antal kereskedelmi igazgató elmondta, hogy a vásáron a hagyományos termékeket - a tűzhelyeket, kádakat, különböző zománcozott árukat - is kiállítják, de a legnagyobb gonddal a zománcozott háztartási termékek bemutatóját készítették elő.

az eddig gyártott 136 féle konyhaeszköz helyett a jövőben csak 64 félért fognak készíteni, ezek közül a főzőedények már jelen lesznek a vásáron. az új edények tartósabbak, könnyen tisztíthatók, sokoldalúban használhatók. esztétikus kivitelezésük révén tálalásra is alkalmasak, hiszen a családok döntő többsége a főzőedényből tálal. a bnv-n komplett konyhagarnitúrát és különböző nagyságu és rendeltetésű villany- és gázfőző készülékeket is bemutatnak. az új típusú főzőedényeket már a jövő év elején megtalálhatják a boltokban a vásárlók. /mti/

-..-

13.20/e

-28-

Hog

bb. 38. a magyar orthopaed társaság

sza/e hi hgy

1974. szeptember 11.

szeptember 19-21-én budapesten kongresszust rendez. a mintegy 150 hazai és 100 külföldi résztvevő az orthopaedia aktuális kérdéseivel foglalkozik. a leggyakoribb mozgásszervi betegségek mellett a csontműtéteket forradalmasító korszerű belső rögzítésről tanácskoznak. /mti/

-..-

bb. 40. falusi könyvtár üzemi segítséggel

vid/e ká hgy

1974. szeptember 11.

új könyvtárat avattak szerdán nyergesujfalun. a korszerű létesítmény építését a helyi lakosságon kívül a környező ipari üzemek dolgozói is segítették. különösen az eternitgyár és a viscosagyár szocialista brigádjai jeleskedtek a társadalmi munkában. a társadalmi munka értéke meghaladja az egymillió forintot. a 10 000 kötetes könyvtárban a gyermekolvasóknak külön részleget építettek. /mti/

-..-

bb. 41. a bkv

mm/e hgy

1974. szeptember 11.

értesíti az utazóközönséget, hogy szeptember 13-án üzemkezdettől - a xvi. kerület szabadföld ut - utépitési munkái miatt a cinkota gyógyszergyárig közlekedő 45/y, 92-es jelzésű autóbussz járatok kocsijait ideiglenesen somkut utca - vidámvásár utca - georgina utca - rádió utca - szabadföld ut - vidámvásár utca utvonalon, a 45-ös jelzésű autóbusszviszonylat kocsijait gazdasági ut - szabadföld ut - vidámvásár utca utvonalon közlekedtetni.

fentiekkel egyidejűleg a vidámvásár utca 63 szám előtti megállót körülbelül 60 méterrel előbbre helyezi, a terelőutvonalon a megállókat megegyeznek az ott közlekedő 92-es jelzésű viszonylat megállóival.

x x x

szeptember 13-án üzemkezdettől a xx. kerület határ ut - nagykörösi ut keresztezésében és a nagy sándor utcában végzendő vágányépítési munkák miatt a 13-as jelzésű villamosok örsvezértere - hasznáلتcikk-piac között, 13/a jelzéssel pedig nagykörösi ut és pacsirtatelep között közlekednek. /mti/

-..-

13.33/e

-29-

Hog

bb. 42. az országos széchenyi könyvtár

gg/e hi hgy

1974. szeptember 11.

olvasótermei szeptember 16-18-ig áramszünet miatt zárva tartanak. /mti/

bb.43. elutazott hazánkból a dán parlamenti küldöttség

t gy/s/e hi hgy

1974. szeptember 11.

szerdán elutazott budapestről a karl skytte elnök vezette dán parlamenti küldöttség, amely a magyar országgyűlés meghívására hivatalos látogatáson tartózkodott hazánkban.

a delegáció bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent apró antal, az országgyűlés elnöke. ott volt az országgyűlés és a külügyminisztérium több tisztségviselője. megjelent c.d.holten-eggert, a dán királyság budapesti nagykövete. /mti/

bb. 44. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 8- órától 13 óráig

fm/rj

1974. szeptember 11.

1. víz csepelről
2. rákóczi dokumentumok
3. beruházások
4. szombathelyi villamosok
5. új munkásszálló
6. kisplasztikai biennálé
7. minisztériumi állásfoglalás
8. madárvonulások
9. filmek
10. roller
11. rendelet a fesztiválokról
12. vídrák
13. gépipari technológia
14. szellőzőberendezések
15. grázi vásár
16. kutatók
17. hűtőgépgyár
18. vdk tájékoztatási küldöttség
19. felmentés-kinevezés
20. tolna m. tanács ülése

/folyt.köv./

13.35 rj

- 30 -

14¹⁰g

bb. 44. / a belföldi... 1. folyt./rj

21. tanévnyitó
22. szakszervezeti küldöttség
23. közlekedési balesetek
24. szőlőtermés
25. richards bolt
26. kállai gyula utazása
27. tanévnyitó
28. pártmunkás küldöttség
29. idegsebészeti konferencia
30. munkáslakások
31. könyvtár
32. időjárás
33. jugoszláv bnv sajtótájé.
34. kitüntetés
35. szocialista brigádvezetők fóruma
36. bács megyei tanács ülése
37. szarvasbögés
38. ortopédkongresszus
39. zimm bnv sajtótájé.
40. falusi könyvtár
41. bkv közlemény
42. széchenyi könyvtár közleménye
43. elutazott a dán parl. küldöttség
44. hirjegyzék. /mti/

bb. 45. magyar pártküldöttség utazott olaszországba

tr/rj hi hgy

1974. szeptember 11.

az olasz kommunista párt központi bizottságának meghívására szerdán olaszországba utazott a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának küldöttsége: katona istván, az mszmp központi bizottságának tagja, a népszabadság főszerkesztője és dr. csendes lajos, a kb. agitációs és propaganda osztályának helyettes vezetője. a küldöttség az mszmp képviselőjében részt vesz bolognában az unita központi ünnepségén. /mti/

13.40 rj

- 31 -

14¹⁵g

bb. 46. magyar-bolgár barátsági hét vas megyében

vid/ká/rj hgy

1974. szeptember 11.

a bolgár népköztársaság felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából vas megyében rendezett magyar-bolgár barátsági hét keretében szerdán délelőtt szombathelyen, a nagy Lajos gimnáziumban toso doncsev, a budapesti bolgár kulturális központ titkára, irodalomtörténész, bulgária irodalmi életéről, a kani-
zsai dorottya gimnáziumban szvetlozár vaszilev, a bolgár kulturális központ igazgatóhelyettese bulgária életéről, építő munkájáról tartott előadást.

este bérbaltaváron rendeztek magyar-bolgár baráti találkozót, amelyen a bolgár vendégek elsősorban a bolgár szőlő- és gyümölcs-
termesztés gépesítéséről adtak tájékoztatást. /mti/

--

bb. 47. átadta megbízólevelét a német demokratikus köztársaság új magyarországi nagykövete

t/bc/rj hi hgy

1974. szeptember 11.

losonczai pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke szerdán fogadta gerhard reinert rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a német demokratikus köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt cseterki Lajos, az elnöki tanács titkára, roska István külügyminiszter-helyettes, nagy Lajos, a külügyminisztérium protokoll-osztályának vezetője és ványai sándor vezérőrnagy.

gerhard reinert nagykövet megbízólevelének átadásakor beszédében a többi között ezeket mondotta:

- nagy örömmel állapíthatjuk meg, hogy testvérpártjaink, az nszép és az mszmp, valamint szocialista országaink és népeink közötti kapcsolatok és együttműködés mind szorosabbá válnak és egyre gyümölcsözőbbek. meggyőző módon bizonyítják ezt a német demokratikus köztársaság és a magyar népköztársaság párt- és kormányküldöttségei között 1972 februárjában folytatott tárgyalások eredményei, amelyek új szakaszt nyitottak testvéri kapcsolatainkban és minden oldalú együttműködésünkben.

/folyt.köv./

13.50 rj

- 32 -

14¹⁵g

bb. 47. átadta megbízólevelét... 1. folyt./rj

- megbízható alapot szolgáltat ehhez az nszép-nek és az mszmp-nek a szocialista internacionalizmus elvein nyugvó politikája és állandóan erősödő harci szövetsége, valamint országaink megbonthatatlan összeforrottsága és testvéri együttműködése a szovjetunióval és a többi testvéri szocialista államok osztályszövetségének erősítéséhez a varsói szerződés keretében, valamint a testvéri együttműködés állandó és folyamatos erősítéséhez a kgst-ben.

a szovjetunió és az egész szocialista közösség növekvő ereje, valamint az szkp xxiv. kongresszusán elfogadott békeprogram megvalósítására irányuló együttes és egyeztetett munkálkodásuk eredményeképpen az enyhülés és a békés egymás mellett élés elvei megvalósításának irányzata a nemzetközi helyzet meghatározó tényezőjévé vált. ez a pozitív fejlődés abban is megmutatkozik, hogy az ndk immár elfoglalja az őt megillető egyenrangú helyet a nemzetközi életben.

- néhány hét múlva ünneplik az ndk dolgozó munkás-paraszt államuk megalapításának 25. évfordulóját, amelyre újabb kiemelkedő munkateljesítményekkel és az nszép viii. pártkongresszusán hozott határozatok további megvalósítása érdekében kifejtett társadalmi kezdeményezésekkel készülnek.

losonczai pál a nagykövet beszédére válaszolva a többi között hangsúlyozta:

- örömmel és megelegetéssel állapíthatom meg, hogy a magyar népköztársaság és a német demokratikus köztársaság sokoldalú, kölcsönösen előnyös, gyümölcsöző kapcsolatai évről-évre termékenyen fejlődnek. országainkat a szocializmus felépítésének közös célja, a varsói szerződés és a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa keretein belül kialakult széles körű együttműködés kötelei fűzik össze. meggyőződésem, hogy testvéri kapcsolataink a jövőben is minden területen tovább fejlődnek a marxizmus-leninizmus és a szocialista internacionalizmus elvei alapján, az országaink együttműködését oly eredményesen segítő barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés szellemében.

/folyt.köv./ **állammal. szoros egységben országaink hozzájárulnak a testvéri szocialista**

- 33 -

14²⁰g

bb. 47. / átadta megbízólevelét... 2. folyt./rj

- a magyar népköztársaság dolgozó népe nagyra értékeli a német demokratikus köztársaság népének az elmúlt negyed században elért történelmi jelentőségű eredményeit a szocializmus építésében. az elmúlt években a német demokratikus köztársaság a világ egyik legfejlettebb ipari országává lett és jelentős szerepet tölt be a szocialista közösség egységének erősítésében, gazdasági és katonai erejének, nemzetközi befolyásának növelésében. a német demokratikus köztársaság nagy nemzetközi tekintélynek örvend. következetes, elvi alapokon nyugvó külpolitikájával az európai béke és biztonság fontos tényezőjévé vált. a német demokratikus köztársaság elismerésre méltó eredményességgel aktívan tevékenykedik a szocialista országok egyeztetett békepolitikájának valóra váltásán.

- most, amikor a német demokratikus köztársaság dolgozó állama megalapításának 25. évfordulója megünneplésére készülnek, büszkén tekinthetnek vissza a megtett utra, a szocialista építés sikereire. a magyar népköztársaság - akárcsak a többi szocialista ország - őszinte barátja és hűséges szövetségese az első német munkás-paraszt államnak. változatlanul arra törekszünk, hogy tovább mélyüljenek és erősödjenek a két ország kapcsolatai az élet minden területén.

- népeink barátságának és sokoldalú együttműködésének elmélyítésére irányuló tevékenysége során a magyar népköztársaságban mindenütt tapasztalni fogja népünk szilárd elkötelezettségét a szocializmus ügyéhez. a magyar nép arra törekszik, hogy állandóan erősítse a testvéri barátság szálait a szovjetunióval és a szocialista közösség többi országával.

a megbízólevél átadása után a nagykövet bemutatta losonczi pálnak a kíséretében megjelent georg folk tanácsost, heinz barthel ezredest, katonai és légügyi attasét, horst jörgens kereskedelmi tanácsost, herbert bahr és karl heiland tanácsosokat, günter sperling, rolf reusche, herbert flahmig, dr. winfried morgenstern, rolf steinert, heinz dupnik másodtitkárokat, manfréd arnold, ernst-jochim eschricht, alfred zobel kereskedelmi attasékat, günter raboldt és karl-friedrich karnatz harmadtitkárokat, dieter schröder, hans-jörg schulz és heinz jacobeit attasékat.

az elnöki tanács elnöke szívélyesen elbeszélgetett a nagykövettel, aki ezután a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét. /mti/

--

14.00 rj

- 34 -

1430g

bb. 48. befejeződött debrecenben a növénytermesztési tanácskozás

vid/e ká hgy

1974. szeptember 11.

háromszekcióban folytatott tanácskozással szerdán délután befejeződött debrecenben az agrártudományi egyetemen a kétnapos növénytermesztési tanácskozás. a kutatók, a gyakorlati gazdák együttesen keresték annak a módját és lehetőségét: hogyan tudunk hazánkban több fehérjetartalmu takarmányt termelni. a pillangósok nagyobb arányu termesztése mellett újabb fajták szélesebb körü elterjesztését javasolják. meg kell oldani a megtermelt érték jó minőségü, minél kevesebb veszteséggel történő betakarítását, tárolását is. /mti/

bb. 49. megnyitották a szabolcs-szatmár megyei műszaki hónap rendezvénysorozatát

vid/e ká hgy

1974. szeptember 11.

szerdán a nyiregyházi bessenyei györgy tanárképző főiskolán ekler györgy, a szabolcs-szatmár megyei pártbizottság titkára ünnepélyesen megnyitotta a tizedik szabolcs-szatmár megyei műszaki hónap egyhónapos rendezvénysorozatát. ezt követően sor kerül a műszaki hónap első rendezvényére, a három napos környezetvédelmi országos konferenciára. a tanácskozáson mintegy 150 állami, társadalmi és tömegszervezeti vezető, különböző területeken dolgozó szakember vitatja meg az urbanizációs ártalmakat, a környezetvédelem időszerű kérdéseit. a résztvevők csütörtökön autóbusszokkal környezetlátogatási tanulmányi kirándulást tesznek.

a tizedik szabolcsi műszaki hónap eseményekben igen gazdagnak ígérkezik. műszaki-tudományos tanácskozások, ankétok, kiállítások szerepelnek a programban. kiállításon mutatják be a nyiregyházi papírgyár, a megye ruházati- és cipőiparának termékeit, a szabolcs megyei állami építőipari vállalat 25 éves fejlődését. /mti/

14.30/e

- 35 -

1450g

bb. 50. győri imre látogatása a xx. kerületben

t gy/gk/e hi hgy

1974. szeptember 11.

győri imre, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának titkára szerdán egésznapos látogatást tett a xx. kerületben. utjára elkísérte uzsoki istván, a budapesti pártbizottság osztályvezetője.

a vendéget a pesterzsébeti pártbizottság székházában csilik andrás, a pártbizottság első titkára és bojtár lászló, a kerületi tanács elnökhelyettese fogadta és tájékoztatta a városrész politikai, gazdasági helyzetéről, a városfejlesztési munkafeladatairól. ezt követően győri imre látogatást tett a kontakta alkatrészgyárban. a központi bizottság titkárát tokodi pál vezérigazgató és gömöri oszkar, a párt szervezet titkára fogadta és tájékoztatta a vállalat munkájáról, helyzetéről, a további feladatokról. a program további részében győri imre megtekintett több üzemrész.

végül a kontakta alkatrészgyárban az mszmp központi bizottságának titkára aktívaülésemen találkozott a kerületi vállalatok, üzemek párt-, gazdasági, társadalmi vezetőivel, és tájékoztatta őket az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről. /mti/

bb. 52. lucernakazal-tűz

tr/e hgy

1974. szeptember 11.

kedden este, az eddigi megállapítás szerint öngyulladás következtében, kigyulladt a törekvés mezőgazdasági szövetkezet központi majorjában egy 14 vagonos lucerna- és réti szénakazal. a tüzesethez riasztott állami és önkéntes tűzoltóegységek nagy erővel vonultak a helyszínre és a gazdaság erőgépeit is igénybe véve, több órás megfeszített munkával megakadályozták a tűz továbbterjedését. a tűz teljes oltása még szerdán is tartott. jelentős anyagi kár keletkezett.

a bm tűzoltóság országos parancsnoksága felhívja a gazdaságok, tsz-ek vezetőinek figyelmét a takarmánykazlak fokozottabb védelmére. a kazalozás, illetve a szárítás befejezése után rendszeresen ellenőriztessék a takarmány hőmérsékletét. amennyiben a hőmérsékletmérés során veszélyes bemelegedést észlelnek, úgy soron kívül intézkedjenek a takarmány lehűtésére, illetve a túlzott mértékű ömlekedés esetén a kazlak megbontására vagy átrakására. /mti/

1 kazalok

14.35/e

- 36 -

1455g

bb.53. felhívás a fővárosi adófizetőkhez

s/hi/ra hgy

1974. szeptember 11.

a fővárosi adóügyi szervek felhívják az adófizetők figyelmét arra, hogy az 1974. második félévi adók /ált.jöv, adó, házadó, telekadó, gépjárműadó, mezőgazdasági lakosság jöv.adó, stb./ - ha az adózó részfizetési engedéllyel nem rendelkezik - szeptember 15-ig adópótlék mentesen fizethetők, aki ezt elmulasztja, annak havi 1 százalékos adópótléket kell fizetnie. az adófizetéshez szükséges befizetési lapok a kerületi tanácsok pénzügyi osztályainál, illetve a kerületi tanácsi ügyfélszolgálati irodáknál szerezhetők be./mti/

bb.55. mathiász-dijasok

vid/fm/ra hgy

1974. szeptember 11.

kiosztották a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága által alapított mathiász jános emlékérmeket. a világhírű szőlőnemesítőről elnevezett díjakat haromszorra ítelték oda a megye élelmiszertermelésében, a kertészeti kultúrák továbbfejlesztésében elért kimagasló eredmények elismeréséül. a tudós szőlőnemesítő arcképével díszített emlékérmét, s a vele járó pénzjutalmat szerdán kecskeméten dr.gajdócsi istván, a megyei tanács elnöke adta át dr.szegedi sándornak, az országos szőlészeti és borászati kutató intézet kecskeméti állomásigazgatójának, dr. czegledi jánosnak, a kumbajai állami gazdaság igazgatójának, bolyó istvánnak, a dumavecsei virágzó termelőszövetkezet kertészeti főigazgatójának és kósa antalnak, a kecskeméti magyar-szovjet barátság tsz elnökének./mti/

bb.56. tanévnyitó ünnepség a veszprémi vegyipari egyetemen

vid/fm/ra hgy

1974. szeptember 11.

szerdán tartották a tanévnyitó ünnepséget a veszprémi vegyipari egyetemen. dr.nemecz ernő rektor ünnepi beszédét követően esküt tettek az első éves hallgatók. a nehézvegyipari mérnök, a vegyipari szervező mérnök- és az agrokémikus szakon összesen 360-an kezdik meg tanulmányaikat. közülük 240-en a nappali, 120-an az esti tagozaton.

a tanévnyitó alkalmából került sor a borsodi vegyikombinát ajándékának ünnepélyes átadására is: az egyetem kollégiuma részére a gyár színes televíziót vásárolt./mti/

14.55/ra

-37-

13 1540

bb.54. versenyben a külföldi kiállítókkal - vizsgálják a könnyűipar - sajtótájékoztató a vásárvárosban

t/ol/gk/ie/ra hgy

1974. szeptember 11.

főszereplő a könnyűipar az őszi nemzetközi vásáron. több helyhez jutott, mint az eddigi bnv-ken, a szeptemberi időpont is kedvezőbb a kereskedelmi tárgyalások szempontjából, s ennek megfelelően nagyobb érdeklődéssel készültek a vásárra a vállalatok és szövetkezetek is. az öltözködési és butoripari szakágba tartozó 51 minisztériumi, 21 tanácsai vállalat és 68 ipari szövetkezet állít ki, összesen 7100 négyzetméter fedett és 400 négyzetméter szabad területen.

a részvételről dr. móré andrás, a könnyűipari minisztérium főosztályvezetője szerdán a kiállítás helyszínén tájékoztatta a sajtó munkatársait. hangsúlyozta, hogy a kiállítások a korábbiaknál sokkal inkább kereskedelmi célokat szolgálnak. az 1971-75-ös tervidőszakban az ágazatnak sikerült jelentősen bővítenie exportpiacait, a tervezett 50 százalékos felfutással szemben már bizonyosra vehető a 80-85 százalékos pozíciók megtartása és további bővítése azonban nem kis erőfeszítést kíván. a kiállításon következetesen végigvitték a szakosítás elvét, s ez megkönnyíti a kereskedelem munkáját. a közvetlen kereskedelmi célt azonban leginkább az szolgálja, hogy a vállalatok szinte kivétel nélkül olyan termékeket mutatnak be, amelyeket 1975-ben akár belsőre, akár exportra nagy tételekben is tudnak szállítani. egyébként figyelemre méltó, hogy ma már nincs számottevő különbség a belföldre szánt és az exportkollekciók között. a szeptemberi időpontot kihasználva első ízben kapcsolták össze mind az iparban, mind a kereskedelemben a jövő évi vállalati tervek készítését a vásári, illetve az azt megelőző üzleti tárgyalásokkal. ezt szolgálja az is, hogy ugynevezett összefoglaló szakmai tanácskozásokon a szakmai napok programján belül egy-egy ipari, illetve kereskedelmi szakma összes vállalati vezetői találkoznak. az öltözködési árucsoportban négy, a lakberendezésben pedig egy ilyen tanácskozás lesz. külön felhívták a vállalatok figyelmét, hogy ne csak informátorokat, hanem tárgyalásra, szerződéskötésre is jogosult vállalati vezetőket küldjenek a vásári tárgyalóirodába.

/folyt.köv./

15.05/ra

-38-

bb.54. / versenyben ... folyt./ra

a kiállításra kerülő anyagról elmondották, hogy a rekonstrukció eredményeit szemléltető központi pavilonban különösen nagy kap a kötő- és hurkolóipar, az utóbbi évek legdinamikusabban fejlődő gyártási ága. a látogatók képet kaphatnak arról, hogy milyen új technológiákat, anyagokat, eljárásokat alkalmaznak a korszerűsített gyárak és üzemek, s mennyiben sikerül lépést tartaniuk a nemzetközi divat uralkodó irányzataival, és arról is: mit ajánlanak a gyártók a hazai lakosság jobb ellátására, valamint a külkereskedelemnek. bemutatják az ágazatban dolgozó iparművészek körében meghirdetett modellpályázat díjnyertes darabjait is. az eddiginél sokkal jelentősebb helyet kapott a gyermekruházat, és sok cipőgyár vonultatja fel szélesedő vásztékát. a butorgyárak és a lakástextilgyártók a belkereskedelem szervezésében vsznek részt az „otthon”, kiállításon; 11 minisztériumi, 12 tanácsai vállalat és 18 szövetkezet vonultatja fel termékeit. az öltözködéskultúra pavilonjában és szabadtéren is elsősorban divatirányítási déllal naponként nyolc divatbemutató lesz, s divattanácsadással állnak az érdeklődők rendelkezésére.

a könnyűipar két vállalattal érdekelt a „szabad idő”, témában is. a bel- és külföldi kiállítók termékei mind az öltözködési, mind pedig az „otthon”, témacsoportban most első ízben találhatók egymás mellett, egy pavilonban. jó alkalom ez arra, hogy a gyártók és a fogyasztók áttekintést nyerhessenek: hol tart a verseny a hazai és a külföldi iparvállalatok gyártmányai között./mti/

15.15/ra

-39-

bb.59. a magyar-szovjet kőolajipari együttműködés eredményei
- tudományos ülés szegeden

vid/fm/a/hgy

1974. szeptember 11.

a magyar-szovjet műszaki-tudományos kormányközi együttműködési megállapodás létrejöttének 25.évfordulója alkalmából szerdán tudományos ülést rendeztek szegeden, a technika házában.

dr.garai tamás, az országos magyar bányászati és kohászati egyesület kőolaj-és földgáz szakosztályának alelnöke köszöntötte a megjelenteket, köztük az elnökségben helyet foglaló dr.komócsin mihályt, a csongrád megyei pártbizottság első titkárát, d.f. novikovot, a budapesti szovjet nagykövetség gazdasági tanácsosát. üdvözölte továbbá a moszkvából erre az alkalomra hazánkba érkezett delegációt, amelynek vezetője m.a.kuznyecov az össz-szövetségi kőolaj-és gézipari tudományos kutató intézet főmérnöke.

ezután dr.simon pál, az okgtuvezérigazgatója megnyitó beszédében a következőket mondotta:

- az egész népgazdaság, azon belül az olajipari műszaki színvonalának emeléséhez döntő módon járult hozzá a huszonöt évvel ezelőtt aláírt magyar-szovjet műszaki-tudományos együttműködési egyezmény, amelyet tovább bővített a magyar-szovjet kormányközi bizottság megalakításáról szóló tiz esztendővel ezelőtt életbelépett dokumentum.

/folyt.köv./

15.15/a

101600

- 40 -

bb.59./ a magyar-szovjet.....folyt./-a

ez a kettős jubileum nyújt alkalmat arra, hogy felidézzük a negyedszázad eredményeit. nagyhatalom és olyan kis ország, mint hazánk között sokféle együttműködés képzelhető el. az az együttműködés azonban, amely a szovjetunióval köt össze bennünket, csakis szocialista viszonyok között lehetséges. ennek legfőbb jellemzője a kölcsönösség. a szovjetunió hatalmas iparának műszaki-tudományos tapasztalat tömege hozzáférhető számunkra, mentesít a sok szellemi kapacitást igénylő, költséges kutató munka terheitől. szegeden, nagykanizsán és százhalmattán tartunk jubileumi tudományos ülést azzal a céllal, hogy újabb kapcsolatokat teremtsünk a magyar és szovjet ipar között és egyben személyes kapcsolatokat is a két ország szakemberei között. a szénhidrogén-kutatás és feltárás ugyanis nap mint nap újabb technológiai, termelésirányítási problémákkal jár együtt, amelyeket az együttműködés keretében kívánunk megoldani.

a megnyitót követően dr.bán ákos, az okgt vezérigazgató-helyettese tartott előadást. többek között arról szólt, hogy okgt-javaslat alapján 1959-ben államközi megállapodás jött létre öt szocialista ország között a barátság kőolajvezeték létrehozására, amelynek részleges üzembe helyezésére 1962-ben került sor. a barátság 1. és 11. vezetékének szállítási kapacitása jelenleg évi 15.5 millió tonna, és ez 22 millió tonnára növelhető. szovjet kivitelezők építik a testvériség gázvezetékét, amelyet 1975-ben adnak át rendeltetésének.

dr.bán ákos a továbbiakban hangsúlyozta: az együttműködés eredményességét bizonyítja az is, hogy a szeged-algyői mezőben a különleges technológiát igénylő, ugynevezett ferde furások száma meghaladja az ötvenet, a furásokhoz szükséges idő pedig évről-évre csökken. ugyancsak nagy feladat a szeged területén lévő szénhidrogéntelepek feltárása, mivel a telepek jelentős része a város beépített részei alatt helyezkedik el. eddig két ferde furást végeztek a város alatt és egy még hátra van.

a tudományos ülésen több szovjet és magyar szakember tartott előadást, majd délután a résztvevők ellátogattak a magyar-szovjet kooperációban épülő algyői gázüzembe. csütörtökön nagykanizsán folytatják a tudományos tanácskozást./mti/

15.20/a

101600

- 41 -

bb.51. őszi bnv - a lengyel kiállítók sajtótájékoztatója

t kf/mm/p ie hgy

1974. szeptember 11.

a lengyel nagykövetség kereskedelmi tanácsosa ignacy koral, és a bnv lengyel kiállításának igazgatója mikolaj stanilewicz, szerdán sajtótájékoztatón ismertette a lengyel cégek részvételét a fogyasztási cikkek első szakosított vásárán.

a lengyel kereskedelmi tanácsos hangsúlyozta, hogy az őszi bnv jó alkalom a lengyel cégeknek jövő évi export-kínálatuk bemutatására. bejelentette, hogy - mintegy a vásár folytatásaként - a fővárosban lengyel üzlet létrehozásával szeretnék bővíteni kozmetikai iparuk magyar piacát.

a bnv lengyel kiállítása az őszi vásár egyik legnagyobb, leggazdagabb bemutatója lesz; hét külkereskedelmi vállalat több mint 1.200 négyzetméter területen, hét pavilonban és szabadtéri kiállításon mutatja be a könnyű- és a butoripar, az élelmiszeripar, a háztartásvegyipar, a gyógyszeripar és a tartós fogyasztási cikkipar termékeit, a nemzetközi műszaki fejlődést követő újításait. a paged vállalat komplett lakás és nyaraló szobabehatározásokat, a textilimpex férfi és női ruházati cikkeket állít ki, s ez utóbbi naponta rendez divatbemutatót. különösen sok újítást kínál a lengyel konfekcióipar a fiatalok számára. a vegyipar szakosított kiállításán a ciech vállalat ugyancsak a fiataloknak készült újfajta kozmetikai cikkeket ajánl. a lengyel gépek egyik új sztárja a ta 61 típusú, háromféleképpen - hálózatról, 12 voltos akkumulátorról és propán-bután gázpalackról - táplálható hűtőszekrénye. hasonlóan nagy érdeklődésre számíthat az autóporszívó és az nszk kooperációban gyártott automata konyhai robotgép. az unira külkereskedelmi vállalat a nemzetközi kooperációban, külföldi licencek alapján gyártott lemezjátszókkal, magnetofonokkal és sztereo-rádiókkal jelentkezik. a polmot céget jól ismeri már a magyar közönség, hiszen a vállalat a lengyel autók exportőre. a már népszerű lengyel kocnikon kívül bemutatják a jövő évben szállításra kerülő polski 126 p típusú kiskocsit, és azt a könnyű utánfutót, amit még az a kisautó is ,,elbir,,.

három lengyel külkereskedelmi vállalat 1400 négyzetméter területen külön részt vesz az agromasexpo 74 kiállításon, ahol mezőgazdasági és földmunkagépeket, egyebek között traktorokat, gabona-, takarmány- és burgonyakombájnokat mutatnak be.

/folyt köv ./
15.30/p

-42- *Háztartási*

bb.51. őszi....folyt /p

a sajtótájékoztatón franciszek frackowiak, a poznani nemzetközi vásár igazgatósági tagja bejelentette, hogy közvetlenül a bnv után, szeptember 22-29 között másodszor rendezik meg poznanban a bnv-hez hasonló szakosított fogyasztási cikkvásárt, a takont. a szakosított kiállítás az idén nemzetközi csomagolás-technikai vásárral, valamint könnyű-, és élelmiszeripari, mezőgazdasági-, erdészeti és kertészeti gépek, berendezések bemutatásával bővül./mti/

..-

bb.60. dél-dunántul népi iparművészetének kiállítása szekszárdon

1974. szeptember 11.

vid/p ká hgy

tolna, baranya és somogy megye népi iparművészetének színpompás kiállítása nyílt szerdán délután a szekszárdi babits Mihály megyei művelődési központban. a kiállítás a három dél-dunántuli megye szervezetekében és vállalatainál munkálkodó népi iparművészek - köztük a baranyai és a sárközi népművészek, a móhácsi fazekasok, a kaposvári agyagiparosok és a somogyi fafaragók - legszebb szötteseit, himzéseit, kerámiáit és faragványait mutatja be ./mti/

..-

bb 61. sajtófogadás a szovjet kultúra és tudomány házában - az integráció új formái a két ország ipari együttműködésében

1974. szeptember 11

t sb/mm/ny ie hgy

a szovjet kultúra és tudomány házában szerdán v.g. szorokin, a szovjetunió budapesti nagykövetségének első titkára, a közgazdasági tudományok kandidátusa, sajtótájékoztatót tartott a magyar-szovjet gazdasági együttműködés és termelési kooperáció eredményeiről, új formáiról, v. l. kucenko nagykövetségi másodtitkár pedig a két ország műszaki-tudományos együttműködéséről.

v.g. szorokin előljáróban utalt arra, hogy a szovjetunió a legnagyobb kereskedelmi partnere Magyarországnak, s a két ország közötti árucseréforgalom dinamikusan fejlődik. az utóbbi három évben több mint félmilliárd rubellel túlteljesítették a két ország kereskedelmi egyezményében előírt szállításokat. a múlt évben a gépszállítások tették ki a két ország áruforgalmának 36 százalékát. a hosszulejártú kereskedelmi egyezményeket különböző szakosítási és kooperációs megállapodások támasztják alá, segítik a dinamikus fejlődést.

/folyt köv/
15.40/ny

-43-

161620

161610

bb 61. / sajtófogadás1.folyt/ny

az utóbbi években a két ország kormányai és minisztériumai 18 szakosítási és kooperációs egyezményt kötöttek, s ebből a legtöbb, 11 a gépipari kapcsolatokat erősítette. így tavaly a magyar-szovjet gépszállítások 21 százaléka már a szakosításon alapult. a kétoldalú megállapodásokon túl a kgst keretein belül a két ország 14 sokoldalú egyezményben vesz részt, s járul hozzá a szocialista integráció fejlesztéséhez.

a magyar-szovjet ipari és gazdasági együttműködés, termelési kooperáció eredményei vitathatatlanok, a munkamegosztás alapján gazdaságossá tette a műszaki fejlesztést, hosszú terméksorozatokat hozott létre és segítette a beruházási eszközök öszszeszevonását, ésszerű felhasználását. a két ország közötti gépkoocszi-kooperáció alapján például az ikarus az utóbbi tíz évben majdnem huszszorosára növelte termelését. a legújabb kooperációs szerződés szerint a hajtómű és festőberendezések gyára bővítheti termelését, s alakíthat ki gazdaságos termékszerkezetet a szovjetuniótól kapott nagy megrendelések alapján. a gazdaságos termékszerkezet kialakítását segítik kooperációs szerződéssel a magyar hajó-és darugyárban is, amelynek rekonstrukcióját a szovjetunió is támogatja különböző dokumentációkkal, gépekkel. javasolta azt is, hogy közösen alakítsanak ki egy korszerű, öt tonnás portáldaru típust, s hozzák létre a részegység-kooperációt. közismertek az együttműködés eredményei az alumínium-tímföldiparban, a vegyiparban, az olefinprogramban, a gumiiparban és más iparágakban. a szocialista integráció fejlesztését segíti az együttműködés számos más formája is. így magyarország áruk szállításával és hitellel vesz részt fontos szovjetunióbeli nyersanyagok - azbeszt, cellulóz, ferroötvözetek és vasérc - termelését bővítő beruházásokban. a fontos nyersanyagok szállításán túl az 1976-80.évek közötti időszakban hat kormányközi megállapodás alapján a szovjetunió segítséget nyújt jelentős magyar beruházásokhoz. a legnagyobb az albertirsa-vinyica közötti 750 kilovoltos szuperfeszültségű távvezeték építése, s nem kevésbé fontos a dunai vasműbe tervezett évi egymillió tonna acélt gyártó oxigén-acélkonverteres üzem létrehozása.

/folyt köv/
15.30/ny

-44-

Tb1620

bb 61. / sajtófogadás2.folyt/ny

a két ország közötti ipari együttműködésben a legutóbbi időkig a szakosítási szerződések voltak tulsúlyban, s most már mindinkább előtérbe kerül a kapcsolatok másik fontos formája, az ágazatok és vállalatok, ipartelegek, intézmények közötti közvetlen kooperáció. ez annyiban jelent magasabb szintet, hogy ez az együttműködés már technológiai jellegű. ennél fogva méginkább előtérbe kerül a műszaki és gazdasági információk cseréjének fejlesztése, hiszen e közvetlen együttműködés létrehozásához sokkal több technológiai és egyéb ismerettel kell rendelkezniük a vállalatoknak, hogy megköthessék a kölcsönösen előnyös szerződéseket. az információcserét tehát javítani kell, hogy a következő időszakban nagyarányban kibontakozhasson a termelési kooperáció a különböző termékek alkatrészeinek és részegységeinek gyártásában. ezeket a lehetőségeket máris figyelembe veszik a két ország következő öt éves népgazdasági tervének összeállításánál.

v.l. kucenko nagykövetségi másodtitkár kifejtette, hogy a magyar-szovjet műszaki-tudományos együttműködésben eddig elért jelentős eredményeket most a kgst komplex programjának alapján a kapcsolatok új formáival fejlesztik. mindkét ország fontosnak tartja a komplex témák feldolgozását, hogy így témánként érvényesítsék a munkamegosztást a kutatásban, a műszaki fejlesztésben, a gyártásban és a külkereskedelemben egyaránt. a kapcsolatok új formájaként veszik számításba közös szerkesztő-tervező kollektívák létrehozását is. az eddigi megbeszélések és vizsgálatok alapján különösen nagy lehetőség nyílik a két ország műszaki-tudományos együttműködésének fejlesztésére a műszergyártásban, a számítástechnikában, a szerszámgyártáson belül a robotprogramban, a numerikus vezérlésű gépek megszerkesztésében és gyártásában, a gázturbinás autóbuszmotorok és a háromfokozatu sebességváltók kifejlesztésében, a gáz-és olajvezetékek műszereinek előállításában, a gyógyszeriparban, a növényvédelemben és még számos más fontos témában./mti/

15.55/ny

-45-

Tb1620

bb.57. ünnepélyes tanévnyitó a szakmunkások egyetemi elő-
készítőjén

t/szđ/gg/hi/a/hgy

1974. szeptember 11.

a szakmunkások előkészítő tanfolyamai - melyek a kormány elmúlt évi határozata alapján érettségivel nem rendelkező szakmunkásokat készítene elő műszaki felsőoktatási tanulmányokra - szerdán ünnepélyes évnyitóval megkezdtek második tanévüket. a budapesti műszaki egyetem dísztermében megtartott központi tanévnyitó ünnepségen karakas lászló munkaügyi miniszter köszöntötte a megjelenteket. jelen volt a tanévnyitón dr.garamvölgyi károly oktatási miniszterhelyettes, kiss károly, a szot alelnöke, valamint politikai és társadalmi életünk több más vezetője.

a tanfolyamokra ezuttal is olyan, érettségi vizsgát nem tett jelentkezőket vettek fel, akik termelő munkájukat jól végzik, társadalmi tevékenységükben példamutatók, szakmunkás bizonyítványukat legalább két éve szerezték, és azóta szakmájukban fizikai munkát végeznek. feltétel volt továbbá a 30 évnél fiatalabb életkor.

az elmúlt tanévben 42 üzem 205 ifjummunkása járt ezekre a tanfolyamokra, közülük 160-an már a különböző műegyetemek és főiskolák hallgatói. az idén nyolc városban 62 üzem 244 fiatalja vesz részt az előkészítésben. az oktatást a műszaki egyetemek, a tanárképző főiskolák, illetve a műszaki főiskolák pedagógusai végzik. a vállalatok ezuttal is legjobb munkásaikat küldték a tanfolyamokra, nagyobb részük kiváló dolgozó, számosan a szakma ifju mesterei, többen állami, vagy kisz kitüntetéssel rendelkeznek. háromnegyed részük a különböző társadalmi szervezetek választott vezetője, átlag életkoruk nem haladja meg a 24 évet és természetesen valamennyien legalább két éve szakmunkásként dolgoznak.

a tanfolyamok hallgatói szeptembertől júniusig levelező oktatás formájában - heti nyolc óra kötött foglalkozás keretében folytatják tanulmányaikat. júliusban és augusztusban intenzív nappali oktatás keretében - heti 48 órában - készülnek a felvételikre és augusztusban tesznek majd záróvizsgát. amennyiben ez sikerül: felveszik őket valamelyik műszaki felsőoktatási intézménybe. a tanfolyam és az egyetemi-főiskolai tanulmányok alatt az ifju munkásokat saját üzemeik taníttatják és fizetik.

/folyt.köv./
15.40/a

- 46 -

bb.57./ ünnepélyes.....folyt./-a

a levelező oktatás budapesten, debrecenben, egerben, győrött, miskolcon, nyiregyházán, szegeden és veszprémben a helyi egyetemek, főiskolák gondozásában, a nappali oktatás pedig a budapesti műszaki egyetemen folyik.

karakas lászló munkaügyi miniszter bejelentette: dolgoznak azon, hogy a párt és a kormány káderpolitikai célkitűzéseinek megfelelően, több vonatkozásban bővítsék a meglévő lehetőségeket. egyrészt úgy, hogy folytatják az érettségivel nem, de üzemi tapasztalatokkal rendelkező fizikai munkások és dolgozó parasztok soraiból a kiválasztást, megadva minden lehetőséget arra, hogy tudásukat, felkészültségüket gyarapítsák és a későbbiek folyamán vezető posztokat tölthessenek be. másrészt dolgoznak azon is, hogy olyan munkás-paraszt fiatalokat, akik munka mellett leérettségiztek, vagy középiskolai tanulmányaikat befejezték, esetleg más típusú előkészítő tanfolyamon segítsék egyetemre történő felvételüket. ebből az is következik, hogy bővíteni kell a fiatalokat küldő üzemek körét, és meg kell teremteni a feltételeket ahhoz, hogy a budapesti műszaki egyetem mellett más egyetemeken is felvételt előkészítő tanfolyamokat szervezzenek a továbbképzést más egyetemeken és főiskolákon szélesítsék, biztosítva a vezetőkérdések kiképzését és előléptetését az állami élet egyéb területein is.
/mti/

.-.

bb.67. akadémiai hírek

hi/a/hgy

1974. szeptember 11.

a magyar tudományos akadémia erdey-gruz tiber akadémikusnak, az mta elnökének elnökletével szerdán ankétot rendezett az unesco távlati/ 1977-82/ munkaprogramjáról, amelyet részleteiben az unesco 18. közgyűlése ez év októberében vitat meg.

az akadémia tagjai számos megjegyzést és javaslatot fűztek a programtervhez, amely nagyban hozzájárul a 18. közgyűlésen részvevő magyar küldöttség eredményes munkájához.

x x x

dr. h.n. sethna professzort, az indiai atomenergia bizottság elnökét szerdán délután hivatalában fogadta erdey-gruz tiber, az mta elnöke. /mti/

.-.

15.50/a

- 47 -

bb.62. új bányát a mecsekben - öt vállalat szocialista szerződése a gesztenyési üzem építésére

vid/fm/a/hgy

1974. szeptember 11.

a mecseki ércbányánál szerdán szocialista együttműködési szerződést írtak alá a vállalat új, gesztenyési üzemének megvalósításában közreműködő öt vállalat vezetői. a több milliárd forint értékű program a következő évek legnagyobb baranyai beruházása lesz. a xi. pártkongresszus és a felszabadulás 30. évfordulója jegyében született szerződés célja, hogy a következő két évben összehangolt, tervszerű munkával alapozzák meg a nagy beruházás indítását. az országos bányagépgyártó vállalat, a villamoserőműveket tervező és szerelő vállalat, a bányászati aknamélyítő, a baranya megyei állami építőipari vállalat és a beruházó mecseki ércbánya írásban rögzítette a tervszolgáltatás, az eszközök, berendezések gyártása, szállítása, a kivitelezés programját, amelyet a szerződéshez mellékeltek grafikonok is szemléltetnek.

a mecseki iparvidék új büszkesége festői környezetben, szép és egészséges vidéken helyezkedik majd el.

a külszínen és a föld alatt már törlik az utat a leendő gesztenyési üzemhez. a petőci bányában, a föld színétől több mint ezer méter mélyben, kemény sziklarengetőben az ércbánya sokszorosan kitüntetett 21-es vágathajtó szocialista brigádja halad előre. vállalatuk szerint gyorsították a tempót, hogy határidő előtt elkészüljenek a tőlük várt két kilométer hosszú vágattal. ezt lehetővé teszik a csapat kitünően szervezett munkáján kívül olyan berendezések, amelyeket magyarországon itt alkalmaznak először. ilyen például a több milliós értékű, gombnyomásra működő furókocsi, amely a legnehezebb munkát végzi el az emberek helyett. a vágatban nagy teljesítményű hűtőberendezés biztosítja a megfelelő klímát. épül már a bányához vezető út is, amelyen a szállítás bonyolódik.

a gesztenyési üzem a vi. ötéves tervidőszak elején kezdi meg a termelést. /mti/

--

16.00/a

- 48 -

bb 66. hatékonyabban kell felhasználni a kutatómunka eredményeit -a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság ülése

vid/fm/ny hgy

1974 szeptember 11

hat nagyüzemben vizsgálta a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság a műszaki fejlesztési alap, ezzel kapcsolatban pedig a kísérleti és kutatási programok végrehajtását. a vizsgálat eredményét a szerdán, miskolcon tartott ülésen vitatták meg.

megállapították, hogy a rendelkezésre álló műszaki fejlesztési alap összege emelkedik. legnagyobb ez a növekedés a borsodban dinamikusan fejlődő vegyiparban. a vizsgált vállalatok általában nem, vagy csak visszafizetési kötelezettség mellett részesülnek központi alap-juttatásban. a műszaki fejlesztési tervek összhangban állnak a népgazdasági célkitűzésekkel. a borsodi vegyi kombinát például fejlesztési alapjának felét a pvc-gyártás fejlesztésére fordította. jól szolgálják a fejlesztési tervek a termelés szerkezet korszerűsítését. a diósgyőri gépgyár például szovjet partnerrel együttműködve dolgoz ki egy új típusú drótszál-sodrógépet, amelynek prototípusát 1976-ban gyártják le.

megállapították, hogy a kutatóintézetek nem érdekeltek a kutatási témák bevezetésében, gazdasági eredményeiben. a miskolci december 4. drótművek a vasipari kutató intézettel kötött megállapodást. ennek során lehetővé tették, hogy a gazdasági eredményekből a kutató intézet is részesedjék - de ezzel az intézet nem élt. a kutató intézetek sok szerződésben még a műszaki paraméterek javítására sem vállalkoznak, így a kutató munka eredményessége iránt is közömbösek.

a vállalatok és kutató intézetek, valamint felsőoktatási intézmények között jó a kapcsolat. szükséges azonban, - állapította meg a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság, - hogy a kutató intézetek az eddiginél jobban érdekeltté váljanak a kutatási eredmények gyakorlati alkalmazásában. /mti/

--

bb 64. elutazott hazánkból az argentin nőküldöttség

t gy/pá/ny hi hgy

1974 szeptember 11

szerdán elutazott hazánkból az argentin nőküldöttség, amely Lia Gruss, az argentin nőmozgalom folyóiratának szerkesztője vezetésével a magyar nők országos tanácsa vendégeként tartózkodott hazánkban.

/folyt köv/
16.10/ny

-49-

bb 64. / elutazottfolyt/ny

az argentin nőszövetség 19 párt képviselőjében fogja össze az argentin lányokat, asszonyokat a női egyenjogúságért, a haladásért, a népek közötti szolidaritásért folytatott harcban.

az argentin vendégek egyhetes magyarországi látogatásuk során megismerkedtek a nőtanács munkájával. ellátogattak a mnot székházába, részt vettek a nőtanács és a magyar vöröskereszt által szervezett családvédelmi anketon, amelyen a gyermekgondozási segélyen levő anyák helyzetét vitatták meg. a vendégek a vasas szakszervezet meghívására tanulmányozták a magyar szakszervezeti mozgalom munkáját és a lányok, asszonyok foglalkoztatottságát. az évig-ben üzemlátogatáson vettek részt, s megtekintették a nagyüzem szociális létesítményeit is. fejr meggyében a szövetkezeti mozgalom helyi eredményeiről tájékoztak.

az argentin nőküldöttség ellátogatott a hazafias népfront székházába is: megismerkedett a nőfelelősök, népfront aktivisták tevékenységével, továbbá a magyar szolidaritási bizottság munkájával./mti/

--

bb 65. csütörtökön kezdődik az ofotért háromhetes kedvezményes őszi vására

1 kf/gg/ny ie hgy

1974 szeptember 11

az ofotért az idén is megrendezi hagyományos kedvezményes őszi vásárát, amely csütörtökön kezdődik és három hétig tart. szeptember 12-30-a között 21-féle fényképezőgépet és egyéb optikai-foto cikkeket -filmfelvevőt, diavetítőt, nagyítót, távcsövet- kínálnak 15-25 százalékos engedménnyel. a kedvezményes őszi vásárbán forgalomba kerülő cikkek értéke meghaladja a 30 millió forintot. a vásár idején olcsóbban árultak tizfajta fényképezőgép közül például a praktica l és lb típus 4100-5100 forint helyett 3400 - 4300 forintért, a neolux ii.filmvetítőgép 2890 forint helyett 2200 forintért kapható, míg az aspectomat j-24 típusu automata diavetítő 900 forinttal olcsóbb. a kedvezményes vásárba vont cikkeknel is érvényes, hogy az 1000 forintot felüli árútermékek otp hitellevélre is megvásárolhatók.

az ofotért őszi vásárán, a saját szakboltokon kívül, résztvesznek az áruházak, a megyei iparcikk-kiskereskedelmi vállalatok és az áfész-ek kijelölt boltjai is./mti/

16.25/ny

-50-

bb.63. ülést tartott a kisz központi bizottsága - chilei szolidaritási nyilatkozat

t pr/gk/p hi hgy

1974. szeptember 11.

a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága szerdán dr. maróthy lászlónak, a kisz kb első titkárának elnöklétével ülést tartott. a tanácskozáson részt vett és felszólalt jakab sándor, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának tagja, a központi bizottság osztályvezetője.

a kisz központi bizottsága szücs istvámnak, a kb titkárának előterjesztése alapján megvitatta az ifjúsági szövetség kádern munkájának tapasztalatait és határozatban jelölte meg a további feladatokat.

az ifjúsági szövetség vezető testületeinek határozatai nyomán - állapította meg a központi bizottság - kedvezően alakult a kisz kádern munkája. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának 1973. november 28-i határozata szükségessé teszi azonban, hogy az ifjúsági szövetség is megjelölje feladatait e fontos területen. az eredményes kádern munka legjelentősebb feltétele - hangsúlyozta a kisz kb -, hogy az a politikai munka szerves része legyen, illeszkedjék a kommunista ifjúsági szövetség tevékenységének tartalmához, legyen összhangban a szervezeti élet rendjével. alapvető teendő: a rátermett fiatalok, aktivisták, kisz-vezetők kiválasztása, felkészítése a politikai munkára. a magyar kommunista ifjúsági szövetség ezért tervszerűen, folyamatosan segíti a munkában és a társadalmi életben kitűnt, szervező-vezető készséggel rendelkező tehetséges fiatal fizikai munkások és termelőszövetkezeti parasztfiatalok vezetővé válását. ennek érdekében tovább kell fejleszteni a szakmunkástanulók patronálásának mozgalmát, növelni a kisz-vezetőképző tanfolyamain a munkásfiatalok részvételi arányát. a kisz-szervezeteknek fel kell készülniük a párttól kapott újabb felelősségteljes megbízatás, a véleményezési jog gyakorlására. az ifjúkommunista közösségeknek ez a joga kiterjed mindazokra a munkahelyi vezetőkre, akiknél ilyen joggal a szakszervezet is rendelkezik. a legnagyobb figyelmet azonban a termelést közvetlenül irányító kiválasztásban való részvételre kell fordítani.

/folyt köv ./
16.00/p

Tol20f

-51-

bb.63. ülést tartott....folyt/p

a központi bizottság megaláztatással vette tudomásul, hogy az ifjú nemzedék tagjai mind nagyobb arányban és létszámban kapnak vezetői megbízásokat. a kisz-szervezeteknek továbbra is következetesen fel kell lépniük az előítéletek, a pozícióféltésből eredő megkülönböztetés ellen, kezdeményezniük kell a tehetséges, felkészült, a közéleti tevékenységben is jártas fiatalok vezető posztokra állítását. az ifjúkommunista közösségek kísérik figyelemmel az állami és a társadalmi szervezetekben képviselői tevékenységet ellátó fiatalok munkáját. teremtsék meg annak feltételeit, hogy az ifjúsági szövetségen belüli vezetési gyakorlat a társadalmi vezetővé válás iskolája legyen.

ezt követően a központi bizottság jóváhagyta a kb-nek és rétegtanácsainak második félévi munkatervét, majd személyi kérdésekben döntött.

a kisz központi bizottsága érdemei elismerése mellett, más fontos megbízására való tekintettel felmentette központi bizottsági és intéző bizottsági tagsága, valamint központi bizottsági titkári tisztsége alól főcse Lajost; a központi bizottsági és intéző bizottsági tagsága alól csillik andrást, a kisz budapesti bizottságának volt első titkárát; intéző bizottsági tagsága alól nánási gízellát. a központi bizottság - tagjai közül - pásztor gabriellát, a nagykőrösi konzervgyár kisz-bizottságának titkárát és deák gábort, a kisz nógrád megyei bizottságának első titkárát megválasztotta az intéző bizottság tagjává, a központi bizottság titkárává. az intéző bizottság tagjává választották boros bélát, a kisz budapesti bizottságának első titkárát.

a kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága végezetül a tagdíjfizetés rendjéről döntött. úgy határozott, hogy a kisz soron következő, ix. kongresszusáig a szervezeti élet rendjéhez igazodva - kísérletképpen - be kell vezetni a tagsági díj éves fizetésének rendszerét.

x x x

délelőtt 11 órakor - a tiltakozás órájában - a kisz központi bizottsága rövid időre megszakította tanácskozását, s szabó ferencnek, a magyar uttorók szövetsége főtitkárának előterjesztésében chilei szolidaritási nyilatkozatot fogadott el.

/folyt. köv/
16.10/p

16.10/p

-52-

bb.63. ülést tartott2.folyt /p

- egy év telt el azóta -hangzik a nyilatkozat -, hogy a reakció legszélsőségesebb erői a nemzetközi imperializmus támogatásával fasiszta államcsinyt hajtottak végre chileben. az alkotmányt semmibe véve megdöntötték a törvényes kormányt, meggyilkolták salvador allende elnököt. a féktelen terror sem tudta azonban megtörni a chilei nép ellenállását. az illegalitás nehéz körülményei között újjászerveződött a kommunista párt, ismét dolgoznak a népi egységben résztvevő más baloldali pártok. az ellenállási mozgalomban méltó részt vállal a chilei ifjúság is, napról napra erősödik a kommunista ifjúsági szövetség és a többi haladó chilei ifjúsági szervezet fasisztaellenes egysége. a kegyetlen elnyomás szembefordított a juntával olyan jelentős rétegeket és szervezeteket is, amelyek a népi egység kormányzása idején annak ellenzékéhez tartoztak. chileben ma az ellenállás minden korábbinál szélesebb alapokra támaszkodhat.

- egy évvel ezelőtt a magyar néppel együtt hazánk fiataljai mélyeséges megdöbbenéssel fogadták a népi egység kormánya megdöntésének hírért. ifjúságunk körében erőteljes szolidaritási mozgalom bontakozott ki a chilei nép ügyének politikai és anyagi támogatására. tettek bizonyították, hogy a magyar fiatalok magukénak érzik a chilei haladó erők küzdelmét. a magyar kommunista ifjúsági szövetség hazánk egész ifjúságának véleményét képviselve csatlakozott az ifjúsági világmozgalomban egyre erősödő chilei szolidaritáshoz.

- hazánk ifjúságának cselekvő szolidaritását kifejezve követeljük a chilei hazafiak elleni terrorhadjárat azonnali megszüntetését, a bebörtönzött hazafiak, luis corvalán elvtárs és a népi egység más vezető politikusainak haladéktalan szabadon bocsátását, az ellenük emelt alaptalan vádak elejtését. követeljük az alkotmányos rend, az emberi szabadságjogok helyreállítását chileben. chile népe győzni fog! - zárul a nyilatkozat ./mti/

..-

bb.68. szakmunkások akadémiaja tatabányán

vid/fm/a/la

1974. szeptember 11.

szakmunkások akadémiaját nyitották meg szerdán a tatabányai népházban. a szénbányák vállalat fizikai dolgozóinak számára első ízben rendezik meg a továbbképzésnek ezt a formáját, hogy érdekessé és vonzóvá tegyék az akadémia programját, házi tematikát, állították össze. a szénmedence sajátos viszonyaihoz igazodó szakmai témákat vitatnak meg, olyan ismereteket nyújtanak a szakmunkásoknak, amelyek munkahelyükön jól tudnak hasznosítani. a májusig tartó akadémián az előadások többségét a szénbányák műszaki dolgozói tartják. /mti/

..-

16.20/a

16.20/a

- 53 -

bb.69. emlékülés a szlovák nemzeti felkelés 30.évforduló-
ján

t/pr/gg/h1/a/la

1974. szeptember 11.

a szlovák nemzeti felkelés 30.évfordulója alkalmából szerdán emlékülést rendezett a csehszlovák kultúra, a hadtörténelmi intézet és muzeum, valamint a magyar néphadsereg központi klubjának parancsnoksága a hadtörténelmi intézetben.

a szlovák nemzeti felkelés évfordulóját, a csehszlovák antifasiszta ellenállás legnagyobb tömegmozgalmának jelentőségét senk sem tudja megkérdőjelezni, a hadtörténelmi intézet már, hogy 1944 augusztus 29-én, amikor a német fasiszták megkezdték az ország megszállását, a napról-napra erősödő partizánmozgalom az egész szlovák nép antifasiszta fegyveres felkelésébe nőtt át. a nemzeti egység megteremtését a szlovák kommunisták fontos feladatuknak tartották, s erőfeszítéseik eredményeként már 1942 márciusában megalakult a központi nemzeti forradalmi bizottság, 1943 őszén pedig a szlovák nemzeti tanács. a felkelőknek felbecsülhetetlen értékű segítséget nyújtott a szovjetunió, s a csehekkel, szlovákokkal vállalva ott küzdöttek csehszlovákia és saját népük szabadságáért más nemzetek, köztük a magyar nép antifasisztái is.

az emlékülés záróakkordjaként levetítették a szlovák nemzeti felkelés ihlette „kaliste”, valamint a „dal szlovákiáról”, „cimű filmeket./mti/

--

bb.70. a nemzetiségi községek népművelési munkájáról tárgyalt a vas megyei tanács nemzetiségi bizottsága

vid/fm/a/la

1974. szeptember 11.

a vas megyei nemzetiségi községek népművelési munkájáról, az öntevékeny művészeti együttesek fejlesztésének anyagi és személyi feltételeiről tárgyalt szerdán a horvát nemzetiségű narda községben a vas megyei tanács nemzetiségi bizottsága. az ülésen - amelyen résztvettek a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének, a magyarországi németek demokratikus szövetségének, a megyei pártbizottságnak, a megyei tanácsnak, valamint a szombathelyi és a körmendi járásnak a képviselői is - többek között megállapították, hogy az elmúlt időszakban a nemzetiségi községekben a közművelődés a kulturális élet színvonala számottevően fejlődött.

/folyt.köv./

16.40/a

- 54 -

101720

bb.70./ a nemzetiségi.....folyt./-a

a szombathelyi járás területén kilenc, a körmendi járásban pedig nyolc községben élnek horvát, német, szlovén anyanyelvű nemzetiségiek. a szombathelyi járásban a nemzetiségi községek zömmel a pinka völgyében, az osztrák-magyar határ közelében helyezkednek el. a lakosság egy része tsz-ekben, másik része szombathely és kőszeg üzemeiben, intézményeiben dolgozik. a körmendi járásban nyolc szlovén nemzetiségi község, az ugynevezett vend-vidék sajátos nehézségeinek megoldására több megyei határozat született, amelyek kedvezően érzékelik hatásukat. a vendvidéken az összkertesőknek több mint fele lakóhelyén kívül dolgozik.

mindkét járásban a bejáró dolgozók nagyrésze odahaza földműveléssel is foglalkozik. a két műszak, a sok munka megfosztja az embereket szabadidejüktől. a mezőgazdasági munka színvonala nem ösztönöz önképzésre. az utóbbi időben azonban fejlődés tapasztalható főleg a fiatalok körében, egyre többen bekapcsolódnak a népművelési intézmények munkájába.

a települések intézmény-ellátottsága viszonylag jónak mondható. a szombathelyi járás nemzetiségi községeiben például tíz nemzetiségi könyvtár és öt ifjúsági klub működik. majdnem minden településen működik öntevékeny művészeti együttes. az intézmények felszereltsége azonban nem megfelelő, hiányoznak a közművelődést szolgáló technikai eszközök. a legszembetűnőbb gondot a személyi kérdések okozzák. a legtöbb községben hiányoznak az anyanyelvet beszélő, a művészeti csoportok, klubok, könyvtárak, szakkörök vezetésére képesített szakemberek.

a tanácskozáson nagy hangsúlyt kapott, hogy a nemzetiségi községek népművelési munkájának további javítása érdekében erőteljesebben, átgondoltabban kell foglalkozni a közművelődés személyi kérdéseivel. nagyobb segítséget kell adni az ifjúsági klubok, művészeti együttesek működési feltételeinek megteremtéséhez. több tartalmas ismeretet nyújtó rendezvényt kell szervezni. felhívták a figyelmet arra, hogy továbbra is fokozott figyelemmel kell kísérni a nemzetiségi községek társadalmi, gazdasági, kulturális fejlődését, s kiemelt feladatként kell kezelni horvátzsidiány és felsőcsatár közművelődési intézményeinek építését, valamint az anyanyelvi kultúra ápolását./mti/

--

16.45/a

- 55 -

101720

bb.71. országos körkép a szeptember 11-i chilei szolidaritási nap eseményeiről

t/tf/gg/hi/a/La

1974. szeptember 11.

politikai közéletünkben az egész országot átfogó szolidaritási megmozdulás napja volt szeptember 11-e, az évfordulója annak, hogy egy évvel ezelőtt chileben a reakció fasiszta módszerekkel megdöntötte a haladó rendszert építő népi egység kormányát, s a hatalmat fegyverrel megszerző fasiszta junta pribékjei meggyilkolták dr. salvador allendét, az ország törvényesen megválasztott elnökét. azon a napon 11 órakor történt ez a kegyetlen cselekmény, s most - szerdán - pontosan ebben a délelőtti időpontban budapesten és vidéken mindenütt, a gyárakban, hivatalokban, iskolákban szolidaritási gyűléseket, röpgyűléseket, megannyi politikai demonstrációt tartottak. a magyarországi eseménysorozatot a chilei hazafiakkal vállalt világszolidaritás nemzetközi napjának országhatárokon átívelő programjába kapcsolódott.

a budapesti munkahelyi kollektívák egyik szolidaritási gyűlésén, a villamos berendezés- és készülék művek váci uti akkumulátor és szárazelem gyárában földvári aladár, a szakszervezetek országos tanácsának elnöke mondott beszédet. nyomatékkal hangsúlyozta: „ az embertelen fasiszta junta olyan barbar eszközöket alkalmaz hatalmának fenntartása érdekében, amelyekre még nem volt példa latin-amerikában. a törvényességet lábbal tiporva megszüntette a legegységesebb emberi és szabadságjogokat, feloszlatta a haladó szervezeteket, köztük a szakszervezeteket is. a népet, a hazafias erőket azonban nem tudják megtörni: a kezdeti bódultság után már rendeződnek a sorok és szervezik az ellenállást a fasiszta juntával szemben. él és dolgozik illegálisan a tömegek között a chilei kommunista, a szocialista párt, a többi haladó erő, a szakszervezetek központja és szervei. létrehozták a chilei antifasiszta frontot.,,

beszélt arról is földvári aladár, hogy hiába változtatta a fasiszta rezsím egyetlen börtönné, hatalmas koncentrációs táborrá chilet, most, uralma első évének végén sem érezheti magát biztonságban, mert a népi egység híveinek száma nem tízezrekre, hanem milliókra tehető - a milliókat viszont nem tudják letartóztatni.

/folyt.köv./
16.55/a

- 56 -

bb.71./országos.....1.folyt./-a

a munkásgyűlés résztvevői követelték - táviratban is megfogalmazták követelésüket -, hogy azonnal szüntessék meg chileben az önkényes letartóztatásokat, a nép elleni hadiállapotot, állítsák vissza az emberi méltóságot, az elemi polgári jogokat, a demokratikus és szakszervezeti jogokat. egyöntetűen foglaltak állást abban, hogy chile haladó népe nincs egyedül harcában, szabadságküzdelmében mellette áll a világ munkáosztálya, minden haladó erő; a történelem pedig már nemegyszer bizonyította, hogy a fasiszta diktaturák nem örökéletűek - chile népe győzni fog.

az mti tudósítói sorra járták a fővárosi kerületeket, hogy körképet adjanak a gyárakban tartott szolidaritási eseményekről:

csepelen több száz röpgyűlés volt 11 órakor. a csepeli papírgyár nyolc gyáregységében több ezer, a magyar posztógyár üzemében ezer, a mahart és a szabad kikötő üzemegységeiben, az 1. számú szakmunkásképző intézetben is 1000-1000 résztvevője volt a tiltakozó összejöveteleknek. a lakóterületen a kerületi hazafias népfront aktivisták, a tanácsstagok, a lakóbizottságok közvetítették - távirati, levél formában - a lakosság cselekmő kiállítását chile igaz ügye mellett. angyalföldön a láng gépgyárban, a medicor műveknél, a iv. kerületben a magyar pamutipari vállalatnál is izzó hangulatú gyűléseket tartottak a dolgozó kollektívák. állásfoglalásukban - más-más szavakkal ugyan, de azonos tartalommal - kemény szavakkal elítélték a chilei katonai junta gaztetteit, és szolidaritásukat fejezték ki a szabadságjogok helyreállításáért küzdő néppel, követelték a börtönzött politikai foglyok szabadon bocsátását. a tiltakozás, a chilei hazafiakkal való együttérzés, a szolidaritás fórumaivá váltak szerdán a taurus gumigyár üzemegységei is: a dolgozók felemelték tiltakozó szavukat a chileben uralkodó törvénytelen ségek és elnyomás ellen.

az egész nap folyamatosan pergő politikai program során délben a hazafias népfront belgrád rakparti székházában hazánkban tartózkodó chilei menekültek részvételével tartottak szolidaritási összejövetelt abból az alkalomból, hogy a magyar szolidaritási bizottság chilei akcióbizottsága a magyar postával közösen pablo neruda emlékbélyeget bocsátott ki.

/folyt.köv./
17.00/a

- 57 -

bb.71./ országos.....2.folyt./-a

rostás istván, a chilei akcióbizottság elnöke és a chilei kommunista párt központi bizottságának egyik tagja mondott beszédet az eseményen, amelyen megjelent harmati sándor, a magyar szolidaritási bizottság elnöke, az országos béketanács alelnöke és nagy józsefné, a hazafias népfront országos tanácsának alelnöke, s részt vettek többen a hazánkban élő chilei emigránssok közül is. csernus mariann előadta pablo neruda egyik versét, a chilei vendégek pedig gitáron kísért dalokkal idézték meg a költőt, népüket, hazájukat. a találkozó résztvevői kézhez kapták a „győzni fogunk!”, - „venceremos”, - címmel megjelent chilei hanglemezt, amelyről a kisz központi művészegyüttese énekkarának és a máv szimfónikusok zenekarának előadásában hallhatók chilei művek.

délután fővárosszerte folytatódott a sokrétű eseménysorozat. tiltakozó dolgozók gyűltek össze az uvaterv vigadó téri nagytermében. a chilei kommunista párt kb egyik tagja mondott itt beszédet, leleplezve a kegyetlen terrort gyakorló pinocchet-kormány törvényességi komédiáit. az esemény több mint félezer résztvevője táviratban is kifejezésre juttatta azt a hitét, hogy újra béke, szabadság lesz chilében és az ország ismét elindulhat a haladás útján. a köztisztasági hivatal ecseri uti telepén rendezett szolidaritási gyűlésen is ott voltak a hazánkban tartózkodó chilei politikai menekültek képviselői. a forró hangulatu összejövétel végén a helyi kisz szervezet irodalmi műsort adott, amelyben felelevenítették a salvador allende vezette népi egység kormány vívmányait, hitet tettek a chilei nép felszabadulása mellett.

szerdán órától órára százával érkeztek a magyar szolidaritási bizottsághoz és az országos béketanácsához az ország minden részéből a chilei hazafiak iránti szolidaritást kifejező táviratok, a juntát elítélő tiltakozások, a szeptember 11-i politikai események sok százezer résztvevőjének állásfoglalásai. a táviratok száma estére sok ezerre nőtt. akik írásba foglalták véleményüket, politikai állásfoglalásukat, valamilyen formán tiltakoznak a chilei nép szabadságát vérbe fojtó katonai rémuralom ellen. a táviratok szerzői a leghatározottabban elítélik a katonai junta esztelen kegyetlenkedéseit, önkényét.

/folyt.köv./
17.10/a

Toltsur

- 58 -

bb 71. országos körkép.....3.folyt/ny

követelik a demokratikus szabadságjogok helyreállítását, a törvénytelen terrorpercek azonnali beszüntetését, a bebörtönzött politikai vezetők, köztük Luis Corvalán, Clodomiro Almeyda és a többi hazafi azonnali szabadonbocsátását, a hazafiak minden eljárás nélküli elhurcolásának, meggyilkolásának azonnali megszüntetését. a postán érkezett küldemények sokaságában ott volt például a diósgyőri gépgyár, a máv, a Danuvia, a Csepeli Szerszámgépgyár munkáskollektíváinak, az egészségügyi minisztérium és sok más közintézmény dolgozóinak, iskolák diákjainak, tanári karának távirata.

Kispesten, a béke és barátság parkban a XIX. és a XX. kerületi népfrontbizottság kezdeményezésére rendeztek az üzemek, vállalatok és intézmények dolgozói szolidaritási gyűlést. a parkban áll allende emléktáblája, amelyet a két kerületből érkezett szocialista brigádok, tanulói kollektívák képviselői virágözönnel borítottak el. a gyűlés résztvevői - miután meghallgatták szabó Eleknek, a XIX. kerületi pártbizottság titkárának beszédét - állásfoglalásukat táviratban küldték meg a magyar szolidaritási bizottság chilei akcióbizottságához.

az április 4. gépgyárban a szeptember 11-i szolidaritási gyűléshez kapcsolódóan megnyitották azt a chilei fotodokumentációs kiállítást, amelyet az országos béketanács állított össze. a megnyitón résztvevett Kovács Dezsőné, az országos béketanács alelnöke.

tizenkétezer budapesti fiatal töltötte meg Zsúfolásig szerdán este a Kisstadion lelátóit: a tragikus chilei fordulat évfordulóján - a tiltakozás napján - szolidaritási hangversenyt rendezett a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága. az est teljes bevételét a chiléből menekült hazafiak támogatására fordítják - a műsor valamennyi szereplője, résztvevője ingyen, a chilei nép harcával vállalt szolidaritás jegyében, a fasiszta junta terrorja elleni tiltakozásul ajánlotta fel közreműködését. Pablo Neruda és más költők verseivel, irodalmi szemelvényekkel, Allende beszédeinek részleteivel idézték a művészek - Bárdy György, Básti Lajos, Gobby Hilda, Keres Emil, Koltai János, Kovács István, Major Tamás, Ronyecz Mária, Tolnay Klári, Tordy Géza, Törőcsik Mari és Várkonyi Zoltán - a népi egység reménycsillagot esztendeit, s bélyegezték meg a gyilkos terrort, az embertelen fasiszta puccsot.

/folyt köv/

Toltsur

- 59 -

bb 71. / országos körkép.....4.folyt/ny

az est második részében színpadra lépett az új idők chilei együttes, a bergendy, a corvina, a syrius és az apostol együttes, a pege-kvartett és a tolcsvay trió, s záróakkord: ezek és ezek szájából csendült fel a chilei szolidaritás szimbólumává emelkedett dal, a venceremos.

/ folyt. köv/.

bb.72. Losonczi pál

s/p hi la

1974. szeptember 11.

az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte Luiz Cabralt, Bissau-guinea köztársaság államtanácsának elnökét, az ország nemzeti ünnepe alkalmából./mti/

--

bb.73. ülést tartott a budapesti pártbizottság

tr/p hi la

1974. szeptember 11.

Szerdán Katona Imre, az MSZMP központi bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára elnökletével ülést tartott a budapesti pártbizottság. az ülésen megjelent és felszólalt Biszku Béla, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára. az ülés megvitatta és elfogadta a fővárosi ipar első féléves eredményeiről adott tájékoztatót. a pártbizottság érdemei elismerése mellett felmentette a pártbizottság titkári funkciójából Nagy Richárdot, aki más területen kap fontos megbízást. a pártbizottság Gérnyi Kálmánt, a pártbizottság osztályvezetőjét és dr. Molnár Endrét, a XIX. kerületi pártbizottság első titkárát az MSZMP budapesti bizottsága titkárainak megválasztotta./mti/

--

bb.75. magyar-bolgár barátsági gyűlés váci

vid/gö/p mné fm la

1974. szeptember 11.

a váci állami zeneiskola színháztermében Szerdán magyar-bolgár barátsági gyűlést rendeztek. Kovács Antalnének, a hazafias népfront pest megyei bizottsága titkárának megnyitója után Papp József, a váci városi pártbizottság első titkára mondott ünnepi beszédet. megemlékezett Bulgária felszabadulásának 30. évfordulójáról, méltatta a baráti nép eredményeit, fejlődését. a barátsági gyűlés után a hazánkban tartozkodó 37 tagú szófiai művészegyüttes adott műsort./mti/

--

17.20/p

-60-

bb 74. hétszázféle szovjet fogyasztási cikk az őszi bnv-n - sajtótájékoztató a szovjet kereskedelmi képviselőtől

t sz/pá/ny sl la

1974 szeptember 11

tíz szovjet külkereskedelmi egyesülés mintegy 700 különböző fogyasztási cikket mutat be az őszi bnv a és 16-os pavilonjában, ezer négyzetméternyi kiállítási területen - jelentette be v.f. Vohmin, a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselőjének helyettese és a kiállító szovjet vállalatok képviselői.

a szovjet kiállítás szervezői elmondták, hogy a sztankoimport külkereskedelmi vállalat például elsősorban lakatos és szerelő barkács- készleteket mutat be. ezek nagyrésze az autósoknak készült, mint például a táska-szerszámkészlet, vagy a kisméretű villanyfurók, stb. a Mashpriborintorg a már hazánkban is jól ismert híradástechnikai berendezéseken kívül kiállítja a legújabb típusú rádiókat, televíziókat, magnetofonokat, fényképezőgépeket, filmfelvevőket. igen nagy érdeklődésre tarthat számot a lipcsei vásáron aranyérmes nyert szuper 1. filmfelvevő vagy a kijev 15 tl fényképezőgép. az újdonságok közé tartoznak a rubin színes tv, a különböző sztereo-rádiók, zenegépek. a novoexport népművészeti tárgyait ajánlja a látogatók figyelmébe. a fából, kőből, és csontból készült egyedi háziipari tárgyak széles választékával ismerkedhetnek meg az őszi vásár látogatói. a szovjet bútorgyárak pedig ötféle komplett bútorgarnitúrát is kiállítanak.

jelentős helyet foglalnak el a kiállításon azok a termékek, amelyeket kooperációs és szakosodási megállapodások alapján gyártanak a magyar és a szovjet vállalatok. a szovjet avtoexport mintegy 180 négyzetméternyi szabad területen bemutatja a szovjetunió autóiparának már ismert gyártmányain kívül a legújabb személygépkocsikat is. így a zsiguli személygépkocsik különböző típusai mellett láthatók lesznek az Izs személygépkocsik új modelljei is, amelyeket első ízben a budapesti kiállításon mutatnak be. az Izs gépkocsik a Moszkvics 412-es típus továbbfejlesztett furgon változatai, ötszemélyesek, de teherszállításra is alkalmasak.

a szovjet kiállítás nagy teret szentel a tudományos-műszaki irodalom legújabb műveinek bemutatására, különös tekintettel a magyar-szovjet műszaki-tudományos együttműködés negyedszázados, és a szovjet tudományos akadémia megalapításának 250 éves jubileumára készült kiadványokra.

/folyt köv/
17.35/ny

-61-

Tóth

bb 74. / hétszázféle ...folyt/ny

a vásárlatogatók különböző dokumentumokkal is megismerkedhetnek, így az szkp xxiv. kongresszusán előterjesztett békeprogrammal, valamint a magyar-szovjet barátságot és együttműködést és a szovjet fogyasztási cikkek exportlehetőségeit bemutató plakát, film és fotoanyagokkal.

a szovjet kiállítás valamennyi területén magyar nyelvű ismeretőket, prospektusokat, katalógusokat, plakátokat helyeznek el. a látogatók ezen kívül megtekinthetnek többet, a szovjetunióról és a fogyasztási cikkek gyártó iparról készült rövidfilmet is.

a szervezők végül azt is elmondták, hogy üzletkötőkből, piackutatókból és szakemberekből álló népes delegáció látogat el budapestre a szovjetunió több köztársaságából. a vásár időtartama alatt tárgyalnak majd a fogyasztási cikkek cseréjének bővítéséről és várhatóan több szerződést is kötnek. szó van például szovjet gyártmányú kis képernyős televíziók importjáról. az idén 5.000 darabot rendelt a magyar kereskedelem a negyedik negyedévre, s előreláthatólag a vásáron újabb megállapodásokat írnak alá a jövő évi szállításokról. ugyancsak tárgyalnak az új zsiguli gépkocsik jövő évi szállításának lehetőségeiről is./mti/-

..-

bb.76. az országos béketanács állásfoglalása a chilei szolidaritási nap alkalmából

1/tf/gk/h1/a/la

1974. szeptember 11.

szeptember 11-e, a chilei szolidaritási nap alkalmából az országos béketanács elnöksége a következő állásfoglalást tette közzé:

egy évvel ezelőtt a chilei nép hosszú harcának küzdelmeként elért vívmányokra tört a nemzetközi imperializmus által támogatott chilei reakció. a hitleri fasizmustól átvett módszerekkel megdöntötte a népi egység kormányát; a chilei nép nagy fiának, salvador allendének, az ország törvényesen megválasztott elnökének, a béke-világtanács tagjának életét a nép hatalmára törő fegyveres erők gyilkos golyója oltotta ki.

azóta a fasizmus kegyetlen terrorja alatt szenved a chilei nép, megfosztva a legegységesebb demokratikus jogaitól. a demokrácia, a haladás híveinek tizezreit végezték ki, vetették börtönbe. halálos veszély fenyegeti a jogtalanul bebörtönzött politikai vezetők, köztük luis corvalán és a népi egység több más vezetőjének életét.

/folyt.köv./
17.30/a

- 62 -

161820

bb.76./ az országos.....folyt./-a

hatalmas, az egész világot átfogó tiltakozás bontakozott ki a chilei fasiszta puccs ellen már az első napokban. chile népe történelmének e nehéz szakaszában szüntelenül érezheti a haladó emberiség őszinte együttérzését, cselekvő szolidaritását.

a nemzetközi békemozgalom, a béke-világtanács, amely már annyiszor szállt sikerrel szembe a háború, az agresszió erőivel, ezuttal is az első között hallatta szavát és cselekedett a chilei nép igaz ügyéért. a nemzeti békemozgalmak és más békeerők együttes, összehangolt fellépése, akciók sorozata, a chilei junta büneit vizsgáló nemzetközi bizottság munkája nagymértékben hozzájárult a világméretű szolidaritási mozgalom gyors és hatékony kibontakozásához.

a világ békeszerető erőinek eddigi legnagyobb seregszemléje, a békeerők moszkvai világkongresszusa nagyszerű fóruma volt a chilei nép melletti világszolidaritásnak, a junta féktelen terrorja leleplezésének. a békeerők és a kezdeményezésükre világszerte létrejött chilei szolidaritási bizottságok tevékeny részesei a chilei nép igaz ügyéért folyó nemzetközi küzdelemnek.

a magyar békemozgalom, kapcsolódva a béke-világtanács kezdeményezéseivel, a puccsot követően az első között leplezte le és ítélte el a chilei junta gaztetteit, s azóta is sokrétűen juttatja kifejezésre népünk szolidaritását a chilei néppel, a bebörtönzött hazafiakkal. egy éve tombol a junta terrorja chileben. ezért a magyar békemozgalom, az országos béketanács - csatlakozva a béke-világtanács és más nemzetközi szervezetek által meghirdetett nemzetközi chilei szolidaritási akciókhoz - ismételten kifejezésre juttatja mély együttérzését a szenvedő és a fasiszta terror ellen küzdő chilei néppel.

megbélyegezzük a chilei ellenforradalmárok véres gaztetteit! követeljük a nép alapvető jogainak helyreállítását, a terrorperek azonnali beszüntetését, a népi egység jogtalanul bebörtönzött vezetőinek, köztük luis corvalánnak, anibal palmának, anicete rodrigueznek, polo salinasnak, julio silva solarnak és a többi hazafinak szabadon bocsátását !

/folyt.köv./

17.40/a

161825

- 63 -

bb 78. / gödöllőn....folyt/ny

- a magyar tapasztalatokat több előadáson ismertették. nagy érdeklődést keltettek azok a fakultatív programok is, amelyeken a résztvevők gyakorlatban megismerkedhettek szövetkezeteink munkájával. sok segítséget nyújtottak a konferenciának a szocialista országok küldötteinek felszólalásai, amelyekben szövetkezeti mozgalmuk tapasztalatairól számoltak be.

- a tanácskozáson több javaslat hangzott el. így többek között ajánlják az információ erősítését, s ennek érdekében a szoros kapcsolat megteremtését a kormányok és a szervezetek, a nem kormányzati szervek között; természetesen azok között, amelyek a szövetkezeti mozgalomba bekapcsolódtak. a gödöllői konferencia mintájára kétvétenként hasonló tanácskozásokat rendeznek, amelyeken áttekintik majd a konkrét területeken elvégzendő feladatokat. javasolják, hogy a copac adjon ki folyóiratot, amelyben a fejlesztési teendőket ismertetik. kidolgoznak továbbá különböző tanulmányokat is annak érdekében, miként lehetne a különböző szövetkezetfejlesztési programokat megvalósítani a fejlődő országokba. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe !

vid/fm/ny La

1974 szeptember 11

a mai bb 52. számú /„Lucernakazal-tüz,, című hírünk második és harmadik sora helyesen:

„... következtében, a győr megyei acsalagon, a törekvés mezőgazdasági szövetkezet központi majorjában kigyulladt egy 14

vagonos .. ,, /mti/

--

18.00/ny

-66-

161910

bb.71./országos....5.folyt./-a

nincs egyetlen város, község az országban, ahol szerdán ne tartottak volna röpgyűléseket, tiltakozó összejöveleteket, politikai megmozdulásokat a chilei nép igazságos ügyének támogatásáért, a jogtalanul bebörtönzött, kínzásoknak kitett hazafiak szabadon bocsátásáért.

hódmezővásárhelyen a sportstadionban a város fiataljai - 30 ipari és mezőgazdasági üzem kiszervezeteinek, 11 uttorócsapatnak, 7 középiskolának a képviselői, diákcsoportjai - tartottak gyűlést. katonás rendben, fegyelmezett menetben érkeztek az esemény színhelyére, ahol megjelentek a megye párt-és állami vezetői is. a gyűlésen a fiatalok ezrei írták alá a magyar szolidaritási bizottsághoz küldött távirat hatalmas méretű plakátra írt szövegét. politikai dalokat énekeltek, majd a stadionból messze hangzott a magyar fiatalok ajkáról a chilei nép indulója, a „, vinceremos,,. szolonok a közép-tiszavidéki vizügyi igazgatóság új műhelycsarnokában rendeztek demonstrációt, amelyen a salvador allende nevét viselő esztergályos szocialista brigád vezetője szólt az egybegyűltekhez. bács-kiskun megyében is számos esemény volt a chilei szolidaritás jegyében ezen a napon, s a népfront bizottság elhatározta, hogy az akciót tovább folytatják: a következő napokban kecskeméten, kiskőrösön, kalocsán és fajszon rendeznek gyűléseket, amelyekre chilei vendégeket is meghívnak. volna megye középfoku és szakmunkásképző iskoláinak mintegy 8 000 diákja és nevelője tartott szerdán „, chilei emléknapot.,,

egerben a dobó téren 3 000 diák gyűlt össze a város iskoláiból és egy emberként követelte, juttatta kifejezésre harcoss politikai állásfoglalását: szabadságot chile népének, le a terrorral! borsod megyében több mint tízezer tiltakozó kisgyűlést tartottak ipari üzemekben, szövetkezetekben, tanintézetekben. baranya megye legnagyobb ipari vállalatánál, a mecseki szénbányákban, a hajnali leszállók röpgyűléssel kezdődött a tiltakozó gyűlések sorozata, s aztán folytatódott a későbbi műszakváltáskor. több mint tízezer szénbányász juttatta kifejezésre szóban, táviratban, hogy mélységesen elítéli a chilei katonai junta barbár uralmát, szabadságot követel a hazafiaknak.

/folyt.köv./
17.55/a

161910

- 67 -

bb.71./ országos.....6.folyt./-a

Szabolcs-szatmár megye ipari és mezőgazdasági üzemeiben, hivatalaiban tíz-és tizezrek vettek részt a szerdai politikai megmozdulásokon. a taurus nyiregyházi gumigyárában, a megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalatnál, a nyiregyházi vas-és fémipari szövetkezetnél, a bessenyi györgy tanárképző főiskolán tartott gyűlések mindegyikén az az állásfoglalás alakult ki: „, elítéljük a chilei nép szabadságjogainak elfojtását, követeljük, hogy tartsák tiszteletben az emberi jogokat, bocsássák szabadon a politikai foglyokat.,,

vas megyében a chilei junta rémuralma elleni tiltakozás jegyében 200 szolidaritási gyűlést tartottak. a salgótarjáni sikküveggyárban 1700 dolgozó nevében fogalmazták meg a szerdai gyűlés részvevői tiltakozó táviratukat. a salgótarjáni madách gimnáziumban dokumentumkiállításal is emlékeztettek az egy évvel ezelőtti chilei tragikus fordulatra, leleplezték a fasiszta tábornokok és imperialista cinkosaik véres gaztetteit. somogy megyében is sok esemény volt. például a kaposvári munkácsy Mihály gimnázium 700 diákja irodalmi műsort rendezett a chilei szolidaritási nap alkalmából. a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár helyi üzemében délután rendezték meg a chilei demonstrációt: követelték itt is Luis Corvalán és a többi hazafi szabadságát. győr-sopron megye üzemeiben, intézményeiben is néhány percre leálltak a gépek, az íróasztaloknál szünetelt a munka. a megye legnagyobb üzemében, a rába magyar vagon-és gépgyárban 150 röpgyűlést tartottak

komárom megyéből arról érkezett hír, hogy több bányában a föld alatti munkahelyeken került sor néhány perces röpgyűlésekre, amelyeken szocialista brigádok vezetői juttatták kifejezésre dolgozó társaik nevében, hogy osztatlan munkásszolidaritással ott állnak chilei dolgozó testvéreik mellett. a szim esztergomi marógépgyárának dolgozói elhatározták, hogy kommunista műszakot tartanak szombaton és ezzel mintegy 100 ezer forintot fizethetnek be a chilei szolidaritási számlára. a békéscsabai rózsza ferenc és a gyulai erkel ferenc gimnázium mintegy ezer diákja szerdán 11 órakor a békéscsabai repülőtéren, a nemzetközi műrepülő verseny programjának szünetében tartotta meg chilei gyűlését. a pest megyei kisz-bizottság a chilei fasiszta juntának címzett levelezőlapokat nyomtatott a szolidaritási nnapra és szétosztotta a megyében. a tiltakozó gyűlésen részvevői ezeken a lapokon küldték el állásfoglalásukat a szolidaritási bizottsághoz, hogy továbbítsák a juntának./mti/

18.05/a

- 68 -

bb 79. új szunyogirtó és gyomirtószer - szabályozható hatású mikrogranulátumok - tudományos ülészak a nehézszerkezetben

vid/fm/ny la

1974 szeptember 11.

szerdán veszprémben, tudományos ülészakal folytatódott a 25 éves nehézszerkezetben kutató intézet jubileumi ünnepe. 18 előadáson ismertették a legújabb kutatási eredményeket; azokat a nagyjelentőségű vegyületeket, amelyeknek kipróbálása már a kísérleti parcellákon is eredményeket hozott. a tanácskozás fő témája - az intézet profiljának megfelelően - a növényvédőszerkutatás. a legutóbbi évek tudományos munkája számos új eljárást és növényvédő anyagot eredményezett. a balatonpart lakóinak és üdülőinek tesztje kellemesebbé az ott töltött időt az a szunyogirtó, amely rendkívül kis adagban, de igen hatékonyan irtja a tó környéki pangó vizeken élősködő rovarokat. előállítottak olyan szagtalan variánst is, amelyet a lakásokban, üdülőkben is használhatnak. a burgonyatermesztés kemizálásában nagy szerepe lesz annak az új gyomirtószernek, amely hatékonyan pusztítja a burgonyaföldek kártékony növényzetét, anélkül, hogy kárt tenne a fontos étkezési növényben, vagy rontaná annak ízét, biológiai értékét. kidolgozták a háztartásokban alkalmazható alacsony méregtartamú, de mégis igen hatékony rovarölőszert gyártási eljárását is. ez utóbbi előállítására a budapesti vegyi művek rendezkedik be. a tanácskozáson szó volt a felületaktív anyagok kutatásáról is; ezek a vegyületek elsősorban a növények vizgazdálkodását segítik, így bizonyos határokig kiegyenlíthetik az aszályos, száraz idő kártételét. az evargo nevű felületaktív vegyület gyártását az észak-magyarországi vegyi művek kezdi majd meg. a tanácskozáson foglalkoztak a növényvédőszerkutatás fejlesztéséhez szükséges új vizsgálati módszerekkel is. közülük a jövőben nagy szerepet kapnak az izotopos kísérletek, amelyekkel - radiológiai vizsgálatok segítségével - követhetik a növényben a vegyszerek útját és pontosan meghatározhatják azoknak felhalmozódását is. ezzel a módszerrel már több gombaölőszert is kísértek végig.

a jövőben az új növényvédőszer nagy része nem a megszokott formában kerül a felhasználóhoz. egyrészt közvetlenül, hatóanyagként, hordozó anyagok nélkül is felhasználható. más részük azonban mikrogranulátum-alakban kerül forgalomba. ezeknek a granulátumoknak nagy előnyük, hogy a különböző anyagok bekeverésével szabályozható azok oldódási ideje.

/folyt köv/
18.30/y

-69-

bb 79. / uj szunyogirtó...folyt/ny

a tanácskozáson beszámoltak a korrozívvédelem legújabb eljárásairól. közülük igen nagy érdeklődésre tart számot az a módszer, amellyel megakadályozhatják a földalatti kóboráramok korróziós kártételét, rongáló hatását. a neviki az utóbbi években mind nagyobb szerepet vállal a környezetvédelemben is. a levegő tisztaságmérésére már pontos eljárást dolgoztak ki, és eredményesen foglalkoznak a szennyeződést okozó gyártási eljárások, technológiák módosításával is./mti/

-.-

bb 80. véget ért a nemzetközi tudományosfilm szövetség miskolcon megtartott közgyűlése és fesztiválja

vid/fm/ny la

1974 szeptember 11

szerdán befejeződött a nemzetközi tudományosfilm szövetség - az aics - miskolcon megrendezett 28. közgyűlése és fesztiválja.

a népszerű, tudományos valamint a felsőoktatási szekció záróülésen döntött a diplomák kiadásáról.

a zsűrik megítélése alapján a két témakörben összesen 28 filmet tüntettek ki diplomával, míg a kutató filmek csoportjában nem adtak ki diplomát.

a két kategóriában öt-öt magyar, illetve bolgár filmalkotók által készített film kapott diplomát. az angol, a francia, az usa-beli, a román, az ndk-beli, valamint a szovjet filmalkotók két-két filmje nyert diplomát. az olasz, az nszk-beli, a holland, valamint a lengyel, a csehszlovák és a braziliai filmek egy filmjükért kaptak diplomát.

az okleveleket a közgyűlés művészi kivitelű bronzplakettjével együtt a záróünnepélyen kollányi ágoston kossuth-díjas, kiváló művész adta át a filmek rendezőinek.

a nemzetközi tudományosfilm szövetség közgyűlésén megállapodtak, hogy a következő kongresszust jövőre hollandiában rendezik meg. a közgyűlés úgy határozott, hogy a szövetség nem módosítja alapszabályát, arról majd a következő kongresszuson döntenek. a végrehajtó bizottság mandátumát egy évvel meghosszabbították, s így ismét kollányi ágoston kossuth-díjas, kiváló művészt választották meg az aics elnökévé.

/folyt köv/
18.30/ny

-70-

Tb 1920

bb 80. / véget ért ...folyt/ny

a közgyűlést követő záróünnepségen révész miklós, a magyar filmgyártó vállalat igazgatója köszöntötte a megjelenteket, majd tok miklós, a 28. aics-kongresszus és fesztivál ,, házigazdája,, miskolc megyei város tanácsának elnökhelyettese vett búcsút a fesztivál résztvevőitől.

a záróünnepség közönségének levetítették a díjnyertes filmekből összeállított műsort. /mti/

-.-

bb.81. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

a/la

1974. szeptember 11.

45. magyar pártküldöttség utazott olaszországba
46. magyar-bolgár barátsági hét vas megyében
47. átadta megbízólevelét az ndk új nagykövete
48. növénytermesztési tanácskozás
49. megyei műszaki hónap szabolcsban
50. győri imre látogatása a xx. kerületben
51. a bnv lengyel kiállítóinak sajtótájékoztatója
52. lucaernakazal-tűz
53. felhívás a fővárosi adófizetőkhoz
54. sajtótájékoztató a vásárvárosban
55. mathiasz-díjasok
56. tanévnyitó a veszprémi vegyipari egyetemen
57. tanévnyitó a szakmunkások egyetemi előkészítőjén
58. szakszervezeti lapok főszerkesztőinek megbeszélése varsóban/ visszavonva!/
59. magyar-szovjet kőolajipari együttműködés
60. iparművészeti kiállítás szekszárdon
61. sajtófogadás a szovjet kultúra és tudomány házában
62. új bánya a mecsekben
63. a kisz kb ülése
64. elutazott az argentin nőküldöttség
65. az ofotért kedvezményes vására

/folyt.köv./

18.20/a

- 71 -

Tb 1920

bb.81./ a belföldi.....folyt./-a

66. a borsodi megyei neb ülése
67. akadémiai hírek
68. szakmunkások akadémiaja tatabányán
69. emlékülés a szlovák felkelés évfordulóján
70. a vas megyei tanács nemzetiségi bizottságának ülése
71. országos körkép a chilei szolidaritási napról
72. losonczi páál távirata
73. a budapesti pártbizottság ülése
74. szovjet sajtótájékoztató
75. magyar-bolgár barátsági gyűlés
76. obt állásfoglalás
77. tudományos tanácskozás karcagon
78. befejeződött a fao konferencia
79. új szunyogirtó
80. az aics fesztivál befejeződött
81. hirjegyzék

/mti/

--

bb.82. időjárásjelentés

a/la

1974. szeptember 11.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. szeptember 11-én,
szerdán este:

többórás napsütés

várható időjárás csütörtök estig: kevés felhő, eső nem lesz. hajnalban helyenként köd. mérsékelt, napközben időnként kissé élénkebb változó irányú szél. legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 21-25 fok között. /mti/

--

18.55/a

- 72 -

16 1930

bb.83. mi az interferon ? - háromnapos tudományos konferencia tihanyban

1/ms/gg/a/la

1974. szeptember 11.

csütörtökön kezdődik a szocialista országok harmadik regionális interferon-konferenciája a magyar tudományos akadémia tihanyi biológiai intézetében. a tanácskozást az akadémia mikrobiológiai kutatócsoportja rendezi. dr. földes istván professzor, a kutatócsoport igazgatója a következőket mondta a magyar távirati iroda munkatársának az interferon-kutatások jelentőségéről:

- az interferon fehérje természetű anyag, amely a szervezetben vírusfertőzések hatására képződik, és virusellenes hatása van. a laboratóriumokban termelt interferont már emberi vírusbetegségek gyógyítására is használják, az interferonnak és az interferon-kutatásoknak azért van különös jelentősége, mivel - ellentétben a baktériumellenes gyógyszerekkel - igazán hatásos virusellenes gyógyszereknek még nem vagyunk birtokában.

a konferencián a szocialista országok interferon-kutatói 30 előadásban számolnak be munkásságuk legújabb eredményeiről. /mti/

--

bb.84. a bukaresti nemzeti színház előadása

t/nn/s/hi/a/la

1974. szeptember 11.

szerdán edward albee: nem félünk a farkastól című színművének bemutatójával folytatta magyarországi vendégjátékát a bukaresti nemzeti színház társulata. nálunk is játszott amerikai drámát michel fogadau rendezte. a diszleteket paul bartnovski kiváló művész, a jelmezeket pedig gabriela nazarie tervezte. a főbb szerepeket radu beligan, a bukaresti színház igazgatója, a román szocialista köztársaság népművésze és marcela rusu kiváló művész alakította.

a bukaresti művészek előadásán megjelent társadalmi, művészeti életünk számos kiválósága. az előadás nagy sikert aratott.

a bukaresti vendégművészek fővárosi turnéja csütörtökön ér véget paul everac ,, lepke a lámpán,, című drámájának előadásával. /mti/

19.00/a

- 73 -

16 1940

bb.85. ndk szimü bemutatója a déryné színházban

t/nm/mm/hi/a/la

1974. szeptember 11.

nagy sikerrel mutatta be a déryné színház társulata kulich gyula téri színpadán szerda este rudi strahl ndk-beli író „éva és ádám„ című vígjátékát. a több országban is sikerrel játszott művet csongrádi mária jászai díjas rendezte. a diszketeket wegenast róbert mint vendég, a jelmezeket rimanóczy yvonne jászai díjas tervezte. a főbb szerepeket bessnyei emma, orosz istván, kőszegi gyula jászai díjas, róza judit alakította./mti/

-. -

bb.86. dr. biró józsef hazaérkezett ausztriából

pá/p sl la

1974. szeptember 11.

dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter ausztriában folytatott tárgyalásainak befejezése után, szerda este visszaérkezett budapestre. a dr. josef staribacher osztrák kereskedelmi és iparügyi miniszterrel, valamint rudolf sallingerrel, a szövetségi kamara elnökével folytatott tárgyalásokon értékelték a magyar-osztrák kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok alakulását és továbbfejlesztésük lehetőségeit./mti/

-. -

bb.88. puja frigyos hazaérkezett csehszlovákiából

t bc/pá/p la

1974. szeptember 11.

puja frigyos külügyminiszter szerdán este hazaérkezett a csehszlovák szocialista köztársaságban tett hivatalos, baráti látogatásáról.

a ferihegyi repülőtéren fogadására megjelent marjai józsef külügyminisztériumi államtitkár, roska istván külügyminiszter-helyettes, és a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa. jelen volt a fogadtatásnál dr. zoltán rabay, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is .

/folyt köv ./
21.15/p

Tb 2135

-74-

bb.88. pujafolyt /p

puja frigyos a megérkezésakor adott nyilatkozatában elmondotta:

- chnoupek elvtárssal eszmecserét folytattunk mind a kétoldalu kapcsolatokról, mind pedig a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről. ez utóbbiakat illetően az eszmecsere középpontjában természetesen az európai biztonság kérdése állt- a további kilátások, az , hogy mi a két ország diplomáciájának a teendője az európai biztonság megszilárdítása érdekében végzett tevékenységben. természetesen szó volt az európai biztonsági értekezletről is, az ezen elért eddigi eredményekről és a perspektivákról a befejezést illetően. ezen kívül egyéb nemzetközi kérdésekről is szó esett.

- szeretném aláhuzni a kétoldalu kapcsolatok terén fennálló nagyon szivélyes viszonyt a magyar népköztársaság és a csehszlovák szocialista köztársaság között . eszmecsereünk során meg is állapíthattuk, hogy vitás kérdések nincsenek közöttünk, politikai gazdasági, kulturális kapcsolataink széleskörűek, s a perspektívák mindhárom területen rendkívül biztatóak. úgy vélem, hogy a látogatás után mindkét minisztérium vezetői és tisztviselői fokozott erőfeszítéseket tesznek a két ország kapcsolatainak még szorosabbá tételére./mti/

-. -

bb. 87. nem adta meg az elsőbbséget, kórházba került

1 ms/pá/p la

1974. szeptember 11.

szerdán délután 6 órakor a xvi. kerületben, mátyásföldön a széchenyi utca és az arany jános utca kereszteződésében kanyó jános 67 éves budapesti lakos személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget a csömör felé haladó hév-nek. így a személykocsi nekiütközött a szerelvény oldalának. kanyót a mentők kórházba szállították. sérülése nem súlyos. a baleset mintegy 50 perc forgalmi akadályt okozott a hév vonalán./mti/

-. -

21.20/p

-75-

Tb 2135

bb.89. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától
zárásig:

p la

1974. szeptember 11.

- 82. időjárásjelentés
- 83. interferon konferencia
- 84. bukaresti nemzeti színház
- 85. bemutató a déryné színházban
- 86. hazaérkezett biró józsef
- 87. nem adta meg az elsőbbséget
- 88. hazaérkezett puja frigyos
- 89. hírjegyzék.

/mti/

--

21.25/p

-76-

v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője : burján sándor
ügyeletes szerkesztő : halasi györgy
szerkesztő: lakatos erzsébet

Tó215

MTI.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb.1. októberben kezdődik az új pártoktatási évad

i/gy/mm/hi/a/la

1974. szeptember 12.

fővárosszerte október elején kezdődik az 1974/75-ös pártoktatási évad. mint a budapesti pártbizottság illetékei elmondták, az új tanévben a tavalyinál is nagyobb az érdeklődés a tanfolyamok iránt. előre láthatólag több mint 200 ezren vesznek részt a különböző pártoktatási formákban a gyárakban, intézményekben, a központi és kerületi tanfolyamokon. a gazdag tematika jó lehetőséget nyújt ahhoz, hogy a dolgozók folyamatosan továbbfejlessék politikai ismereteiket.

több tízezren kapcsolódnak be a szocializmus építésének folyamatával, valamint a magyar munkásmozgalom történetével foglalkozó tanfolyamok munkájába. a budapesti pártbizottság szemináriumot indít a fiatal párttagok részére az „mszmp politikája, szervezete, munkastilusa”, címmel. tavaly az egyik leglátogatottabb tanfolyam volt a vállalati gazdálkodás és vállalati élet aktuális kérdéseivel foglalkozó továbbképző, amelyre ezúttal is gazdasági vezetők, pártvezetőségi tagok és szocialista brigádok jelentkeztek. szeminárium indul a társadalmi élet és állami élet, továbbá kulturpolitikánk kérdéseiről. az új tanévben is sok ezer érdeklődőt várnak a világnézeti és etikai problémákat elemző tanfolyamokra, a pártirányítás és pártélet témakörével foglalkozó szemináriumokra.

/folyt.köv./

- 1 -

10